

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

POLLUTION AND METROPOLITAN'S QUALITY OF LIFE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2017

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง
โดย	เจษฎากร ชนะพันธ์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ คงศักดิ์ กุลกลางตอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ ปรีชา เกาทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ คงศักดิ์ กุลกลางตอน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. อภินิศา จิตรกร)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ สรรณรงค์ สิงทเสนี)

59901302 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : มลพิษ, ศิลปะจากสิ่งแวดล้อม

นาย เจริญกร ชนะพันธ์: มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
: อาจารย์ คงศักดิ์ กุลกลางดอน

วิทยานิพนธ์ชุด “มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ สื่อผสม 2 มิติรวมทั้งนำเสนอข้อมูลการลงพื้นที่และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน โดยได้รับแรงบันดาลใจจากปัญหาสิ่งแวดล้อมมลพิษทางอากาศ แหล่งน้ำเน่าเสียในชุมชนเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชน ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นเตือนให้ชุมชนได้ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและชุมชน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ สามารถแบ่งตามขอบเขตของการสร้างสรรค์ได้ดังนี้ 1.ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการนำเสนอปัญหามลพิษจากแหล่งน้ำและสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์ 2.ขอบเขตด้านรูปแบบ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ รวมทั้งนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยภาพถ่ายและวิดีโอ 3.ขอบเขตด้านเทคนิค สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการถ่ายภาพและตกแต่งด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป ในรูปแบบเหมือนจริงร่วมกับการนำวัสดุที่ได้จากแหล่งน้ำเสียที่เป็นมลพิษ เช่น น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะมาใช้ ซึ่งในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 4 ชิ้น ได้แก่ 1.มลพิษจากคลองสำเหร่ ขนาด 130x170 ซม. 2.มลพิษจากคลองรอบกรุง ขนาด 130x190 ซม. 3.มลพิษจากคลองแสนแสบ ขนาด 185x220 ซม. และ 4.มลพิษจากชุมชนครุฑนอก ขนาด 215x223 ซม.

59901302 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : Pollution, Environmental art

MR. JADSADAKORN CHANAPHAN : POLLUTION AND METROPOLITAN'S
QUALITY OF LIFE THESIS ADVISOR : KONGSAK GULGLANGDON

This thesis under title “Pollution and Metropolitan’s Quality of life.”, aims to create 2 dimensional mixed media art work series as well as to present fieldwork and creation procedure, inspired by air and water pollution problems in urban area that affect mental and physical health of the residents. As to stimulate the audiences’ awareness of environment and community.

This thesis series can be classified according to the creativity framework as the follows scopes: 1.Content, which is water recourse pollution problem presentation as well as degradation of the environment and nature caused by human hands. 2. Format, 2 dimensional mixed media artwork, including the creative photos and video art. 3. Technique, creative shooting technique and photoshop program with realistic format and the authentic materials from water resource , which is polluted such as wastewater, soil, mud and debris to use in the creativity. This thesis art work series composes of 4 pieces of work included, 1) Samre Canal Pollution with 130x170 cm size 2) Roub Krung canals Pollution with 130 x 190 cm. size. 3) Saen Saeb canal Pollution with 185x220 cm. size, and 4) Krunorg Community Pollution with 215x223 cm.size.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกบูชาพระคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิด และเฝ้าเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน ข้าพเจ้า ตั้งแต่ครั้งเยาว์วัย อีกทั้งสนับสนุนเงินทุนในการศึกษาเล่าเรียนให้ข้าพเจ้าสามารถเติบโตด้วยสติปัญญา นอกจากนี้ยังคอยเป็นกำลังใจและหยิบยื่นความช่วยเหลือให้แก่ข้าพเจ้า ในยามที่อ่อนล้าและพบเจอกับ ปัญหาอันยิ่งใหญ่ในชีวิต ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์คงศักดิ์ กุลกลางตอน และอาจารย์อภินิภศ จิตรกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และขอน้อมรำลึกถึงพระคุณครูอาจารย์ทุกท่าน ตั้งแต่ครั้งที่ข้าพเจ้าเริ่มต้นเข้าศึกษาเล่าเรียน ที่คอยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนถึงแนะแนวทางในยามที่ข้าพเจ้ากระทำผิด อีกทั้งเป็นแบบอย่างและเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้แก่ข้าพเจ้าตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาเป็นกำลังใจ ตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร

เจษฎากร ชนะพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	4
ขั้นตอน วิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์.....	4
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสาร ข้อมูลและศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม.....	7
1.1 สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม.....	8
1.2 ผลที่เกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม.....	8
2. มลพิษทางน้ำ.....	9
2.1 แหล่งกำเนิดปัญหามลพิษทางน้ำ.....	10

2.2 กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำพื้นที่ใกล้เคียงเขตสำรวจเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	17
3. อิทธิพลจากศิลปกรรม.....	19
3.1 คอนเซ็ปชวลอาร์ต (Conceptual Art).....	19
3.2 อิทธิพลจากผลงานศิลปิน.....	22
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	32
1. แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	32
2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์.....	32
3. วิธีการดำเนินงาน.....	33
4. รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	44
5. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน.....	44
6. เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ.....	47
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์.....	66
1. วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด.....	66
1.1 วิเคราะห์แนวความคิดผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์.....	67
1.2 วิเคราะห์แนวความคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์.....	70
2. วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์.....	74
2.1 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบศิลปะ 2 มิติ.....	74
2.2 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานโดยนำเสนอข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย และวีดีโอ.....	76
3. วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบและทักษะการแสดงออก.....	80
4. วิเคราะห์พัฒนาการเกี่ยวกับวิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์.....	88
4.1 วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์.....	88
4.2 วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์.....	92
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94

1.สรุปผลการสร้างสรรค์	94
2. อภิปรายผล	95
3. ข้อเสนอแนะ	96
รายการอ้างอิง	97
ประวัติผู้เขียน	98

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 : กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์	3
ตารางที่ 2 : ตารางดัชนีวัดคุณภาพน้ำที่สำคัญและบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคกลางปี พ.ศ. 2560	16
ตารางที่ 3 : ตารางการวิเคราะห์อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งาน	31
ตารางที่ 4 : ตารางรายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน	44
ตารางที่ 5 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	67
ตารางที่ 6 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	68
ตารางที่ 7 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	69
ตารางที่ 8 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	70
ตารางที่ 9 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	71
ตารางที่ 10 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	72
ตารางที่ 11 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	73
ตารางที่ 12 : วิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	75
ตารางที่ 13 : วิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	79
ตารางที่ 14 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	81
ตารางที่ 15 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	83
ตารางที่ 16 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	85
ตารางที่ 17 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	87
ตารางที่ 18 : ตารางวิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1	89
ตารางที่ 19 : ตารางวิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 ..	90
ตารางที่ 20 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	91

ตารางที่ 21 : ตารางวิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ 93

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 : ภาพขยะในบริเวณชุมชนที่มีการสะสมในแหล่งน้ำเป็นจำนวนมาก	10
ภาพที่ 2 : ภาพโรงพอกหนัง ปากน้ำ ปล่อยน้ำเสียลงทะเล	11
ภาพที่ 3 : น้ำเสียจากการกำจัดขยะมูลฝอย	12
ภาพที่ 4 : น้ำเสียจากการกำจัดขยะมูลฝอย	13
ภาพที่ 5 : น้ำเสียจากการคมนาคมทางเรือ	14
ภาพที่ 6 : น้ำเสียที่ถูกใช้งานจากการล้างถนน	15
ภาพที่ 7 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตคลองดาวคะนอง	17
ภาพที่ 8 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตคลองบางกอกใหญ่	17
ภาพที่ 9 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตสะพานกรุงเทพ	18
ภาพที่ 10 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตคลองลัดหลวง	18
ภาพที่ 11 : ภาพผลงาน One and Three Chairs (1965) ศิลปิน Joseph Kosuth	20
ภาพที่ 12 : ภาพศิลปิน พิชัย พงศาเสาวภาคย์	22
ภาพที่ 13 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing	23
ภาพที่ 14 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing	24
ภาพที่ 15 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing	25
ภาพที่ 16 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing	26
ภาพที่ 17 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing	27
ภาพที่ 18 : Labyrinth of plastic waste (เขาวงกตแห่งขยะพลาสติก).....	29
ภาพที่ 19 : Sketch of Labyrinth of plastic waste	30
ภาพที่ 20 : Sketch of Labyrinth of plastic waste	30
ภาพที่ 21 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	34

ภาพที่ 22 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	35
ภาพที่ 23 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	36
ภาพที่ 24 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	37
ภาพที่ 25 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	38
ภาพที่ 26 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	39
ภาพที่ 27 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	40
ภาพที่ 28 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	41
ภาพที่ 29 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	42
ภาพที่ 30 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม	43
ภาพที่ 31 : วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ	44
ภาพที่ 32 : อุปกรณ์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ ถังมีย่าง หน้ากากอนามัย พู่กัน แปรงทาสี และกาวน้ำ	45
ภาพที่ 33 : ภาพสำหรับใช้ในการผสมวัสดุ	45
ภาพที่ 34 : ผ้าใบสำหรับพิมพ์ภาพอิงค์เจ็ท	46
ภาพที่ 35 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ	47
ภาพที่ 36 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ	48
ภาพที่ 37 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ	49
ภาพที่ 38 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ	50
ภาพที่ 39 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ	51
ภาพที่ 40 : เก็บรวบรวมวัสดุที่ได้จากการลงพื้นที่ เช่น น้ำเสียน้ำเสียและดินโคลน ขยะในแหล่งน้ำ มาใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน	52
ภาพที่ 41 : เก็บรวบรวมวัสดุที่ได้จากการลงพื้นที่ เช่น น้ำเสียน้ำเสียและดินโคลน ขยะในแหล่งน้ำ มาใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน	52
ภาพที่ 42 : ภาพที่นำมาขยายลงบนเฟรมผ้าใบ	53
ภาพที่ 43 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ	54

ภาพที่ 44 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	54
ภาพที่ 45 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	55
ภาพที่ 46 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	55
ภาพที่ 47 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	56
ภาพที่ 48 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	56
ภาพที่ 49 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	57
ภาพที่ 50 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	57
ภาพที่ 51 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	58
ภาพที่ 52 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	58
ภาพที่ 53 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	59
ภาพที่ 54 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	59
ภาพที่ 55 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	60
ภาพที่ 56 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	60
ภาพที่ 57 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	61
ภาพที่ 58 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ.....	61
ภาพที่ 59 : เทกาว น้ำเสียและดินโคลนลงบนภาชนะ.....	62
ภาพที่ 60 : เทกาว น้ำเสียและดินโคลนลงบนภาชนะ.....	62
ภาพที่ 61 : นำเฟรมวางในระนาบเอียงเล็กน้อย เพื่อควบคุมการไหลของวัสดุ.....	63
ภาพที่ 62 : เทวัสดุลงบนเฟรม	63
ภาพที่ 63 : ควบคุมการไหลของวัสดุ.....	64
ภาพที่ 64 : รอให้แห้งสนิทและเคลือบด้วยสเปรย์เคลือบเงา.....	65
ภาพที่ 65 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	67
ภาพที่ 66 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	68
ภาพที่ 67 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	69

ภาพที่ 68 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	70
ภาพที่ 69 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	71
ภาพที่ 70 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	72
ภาพที่ 71 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	73
ภาพที่ 72 : ภาพผลงานวิทยานิพนธ์.....	74
ภาพที่ 73 : ภาพข้อมูลกลุ่มเขตศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชย์กรรมของกรุงเทพฯ.....	76
ภาพที่ 74 : ภาพข้อมูลกลุ่มเขตอนุรักษ์วัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวของกรุงเทพฯ.....	76
ภาพที่ 75 : ภาพถ่ายดาวเทียมชุมชนริมคลองแสนแสบ บริเวณสะพานผ่านฟ้า-ประตูน้ำ.....	77
ภาพที่ 76: ภาพถ่ายดาวเทียมชุมชนบริเวณเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ	77
ภาพที่ 77 : วิดีโอการนำเสนอขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ผลงาน	78
ภาพที่ 78 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 (รูปธรรม).....	80
ภาพที่ 79 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม).....	80
ภาพที่ 80 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 (รูปธรรม).....	82
ภาพที่ 81 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม).....	82
ภาพที่ 82 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 (รูปธรรม).....	84
ภาพที่ 83 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม).....	84
ภาพที่ 84 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (รูปธรรม).....	86
ภาพที่ 85 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม).....	86
ภาพที่ 86 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	88
ภาพที่ 87 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	90
ภาพที่ 88 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	91
ภาพที่ 89 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์.....	92

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์และธรรมชาตินั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันมาเป็นเวลายาวนาน กล่าวได้ว่ามนุษย์นั้นเป็นส่วนหนึ่งในธรรมชาติเช่นเดียวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ บนโลก แต่หากมนุษย์มีการพัฒนาของสมองและร่างกายส่งต่อกันจากรุ่นสู่รุ่นมาอย่างต่อเนื่อง และมีการเพิ่มจำนวนของประชากรมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอดีตนั้นมนุษย์ดำเนินชีวิตอยู่ภายใต้อิทธิพลของธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติจึงเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและอยู่ในวิสัยที่ธรรมชาติจะปรับสมดุลในตัวของมันเองได้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจึงยังไม่ปรากฏให้เห็น แต่เมื่อมนุษย์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากขึ้น ธรรมชาติถูกเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็วเพื่อสนองต่อความต้องการของมนุษย์ และในปัจจุบันโลกได้ก้าวเข้ามาสู่ยุคแห่งการแข่งขันการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้มีการทำลายล้างธรรมชาติอย่างรุนแรงจนถึงระดับที่ธรรมชาติเริ่มเสียสมดุล เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ (จันทวัน เบ็ญจวรรณ, 2555) การปล่อยของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและการที่มนุษย์ขาดจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมขึ้นทุกวันนี้ ตามมาด้วยปัญหามลภาวะต่าง ๆ อย่างมหึมา ที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นไปเรื่อย ๆ ไม่เพียงแต่มนุษย์เท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อม สัตว์น้อยใหญ่และพืชพรรณต่าง ๆ ก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน บางชนิดต้องตายด้วยความจำนน บางชนิดต้องปรับตัวเพื่ออยู่รอด อากาศที่ปนเปื้อนด้วยสารพิษจากควันรถและจากโรงงานอุตสาหกรรม แม่น้ำลำธาร เต็มไปด้วยขยะและสิ่งปฏิกูล ชุมชนที่เคยสวยงามก็กลายเป็นอบอวลไปด้วยกลิ่นที่ไม่น่าอภิรมย์

ปัญหาขยะล้นเมืองนับว่าเป็นปัญหาใหญ่ ที่ยากต่อการจัดการ ด้วยปัจจัยการอุปโภคบริโภคของมนุษย์ การผลิตสินค้าที่หลากหลายของโรงงานเพื่อให้ครอบคลุมความต้องการ และสิ่งสำคัญคือการขาดจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์เอง โดยการปล่อยของเสียลงสู่แหล่งน้ำ การทิ้งขยะที่ยากต่อการย่อยสลายในที่สาธารณะ จนกลายเป็นความเคยชิน เมื่อแหล่งน้ำมีการสะสมของขยะจำนวนมากจึงเกิดเน่าเสียและส่งกลิ่นอันไม่พึงประสงค์ อีกทั้งสารเคมีในขยะบางชนิดยังระเหยไปเจือปนในอากาศ ผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำเสีย ต้องตกอยู่ใน

สภาวะจ่ายอมสุตดมเอาอากาศไม่บริสุทธิ์เพื่อหล่อเลี้ยงร่างกายไปทุก ๆ วัน และส่งผลต่อสุขภาพในที่สุด

ปัญหาสิ่งแวดล้อมมลพิษทางอากาศ แหล่งน้ำเน่าเสีย ในชุมชนเมืองเป็นปัญหาที่สำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชน ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับผลกระทบนั้นโดยตรงจากแหล่งพักอาศัย จึงเป็นแรงผลักดันให้สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ในชื่อเรื่อง “มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง”

เพื่อสะท้อนถึงความเสื่อมโทรม มลพิษที่เกิดจากน้ำมีมนุษย์ โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากพื้นที่จริงและตัวอย่างน้ำเน่าเสีย เพื่อมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวและชุมชนที่อาศัย

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษา ปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำเสียในชุมชนเมือง
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปัญหามลพิษในแหล่งน้ำโดยใช้เทคนิควิธีการพิมพ์อิงค์เจ็ท (Inkjet) บนผ้าใบร่วมกับวัสดุที่ได้จากแหล่งน้ำเสีย เช่น ดิน โคลน และเศษขยะเพื่อบันทึกกระบวนการและสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้สร้างสรรค์
3. เพื่อสะท้อนให้สังคมได้เห็นถึงปัญหาของสภาพแวดล้อมและกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนักถึงปัญหานี้ร่วมกัน

ตารางที่ 1 : กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

<p>ทฤษฎี/แนวคิดที่นำมาใช้</p> <p>-ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้</p> <p>1.ภาวะมลพิษ คือสภาพที่มีมลสารแปลกปลอมเจือปนอยู่ในสภาพแวดล้อม ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์และโครงสร้างของระบบนิเวศ</p> <p>2.ความเสื่อมโทรมของธรรมชาติในรูปแบบร่อยหรอหรือหมดไป เป็นการลดจำนวนของทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่หรือหมดสภาพที่จะก่อประโยชน์ต่อมนุษย์และระบบนิเวศ (สมพงษ์ กระจายทอง, 2545)</p>	<p>อิทธิพลทางศิลปะ - กรรม</p> <p>-ศิลปะแบบคอนเซ็ปชวลอาร์ต</p> <p>ศิลปินคอนเซ็ปชวลบุกเบิกพรมแดนทางความคิดในการทำงานศิลปะอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน พวกเขาปฏิเสธแนวทางและขนบธรรมเนียมเดิม ๆ ของศิลปะอย่างสิ้นเชิง พวกเขา มองว่าความคิดนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดและพอเพียงแล้วสำหรับศิลปะ ส่วนสิ่งอื่นอย่างความงาม สุนทรียะ ทักษะ ฝีมือของศิลปิน หรือแม้แต่การแสดงออกทางอารมณ์และมูลค่าทางการตลาด เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นเลย</p>	<p>แรงบันดาลใจ</p> <p>-สภาพแวดล้อมโดยรอบที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่เต็มไปด้วยปัญหามลพิษและโรงงานอุตสาหกรรม</p>	<p>เทคนิคนำมาใช้</p> <p>- เทคนิคผสม</p> <p>ข้าพเจ้าแบ่งขั้นตอนการสร้างสรรค์เป็น 3 ส่วน ดังนี้</p> <p>1.นำภาพถ่ายของสถานที่ต่าง ๆ มาขยายลงบนผ้าใบขนาดใหญ่</p> <p>2.ใช้น้ำเสีย ดินโคลนจากแหล่งต้นทางของภาพถ่ายมาใช้ร่วมกับภาพที่ถูกขยายลงบนเฟรมผ้าใบโดยวิธีการเทราด</p> <p>3. นำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน</p>	<p>รูปแบบที่นำมาใช้</p> <p>- รูปแบบเหมือนจริง</p> <p>โดยปรับแต่งบรรยากาศของภาพ และมีการนำวัสดุจากแหล่งต้นทางของภาพถ่ายมาใช้ร่วมกันเพื่อสะท้อนปัญหาจากสถานที่นั้น ๆ โดยตรง และนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน</p>
---	--	---	--	---

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง
ที่นำเสนอในรูปแบบศิลปะสื่อผสม 2 มิติจำนวน 4 ชิ้น

สมมติฐานของการศึกษา

ผลงานสร้างสรรค์ชุด “มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง” เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของข้าพเจ้า ผ่านผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ นำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยภาพถ่ายของแหล่งน้ำเสียในชุมชนและกระบวนการนำน้ำเสียมาใช้ร่วมกับภาพ จะสามารถกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและเกิดจิตสำนึกในการร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกันได้

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

นำเสนอปัญหามลพิษจากแหล่งน้ำและสภาพความเสื่อมโทรมของ สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์

2. ขอบเขตด้านรูปแบบ

สร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ รวมทั้งนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยภาพถ่ายและวีดีโอ (Vedio)

3. ขอบเขตด้านเทคนิค

สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการถ่ายภาพและตกแต่งด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป (Adobe Photoshop) ในรูปแบบเหมือนจริงร่วมกับการนำวัสดุที่ได้จากแหล่งน้ำเสียที่เป็นมลพิษ เช่น น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะมาใช้ รวมทั้งนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยวีดีโอ

ขั้นตอน วิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์

1. ศึกษาปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง

2. ลงพื้นที่เพื่อสำรวจแหล่งน้ำที่มีการสะสมของขยะ สารเคมี และสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ รวมทั้งสอบถาม สัมภาษณ์ ผู้คนที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำ และสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ

3. ถ่ายภาพและเก็บตัวอย่างน้ำเสีย ดินโคลน จากแหล่งน้ำและน้ำเสียจากต้นทางก่อนจะถูกปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ

4. นำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผล
5. คัดเลือกภาพต้นแบบ
6. นำเสนอภาพต้นแบบกับอาจารย์ที่ปรึกษา
7. นำภาพที่คัดเลือกมาปรับแต่งบรรยากาศในโปรแกรมโฟโต้ชอป
8. ขยายภาพผลงานด้วยเทคนิคอิงค์เจ็ท
9. นำน้ำเสียและดินโคลนผสมกับกาวและเทลงบนภาพในส่วนที่กำหนดไว้

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. กล้องถ่ายภาพดิจิทัล
2. เฟรมผ้าใบ
3. พู่กัน
4. ดินโคลนและน้ำเสียจากสถานที่ต่าง ๆ
5. เครื่องพิมพ์
6. คอมพิวเตอร์
7. กระดาษร้อยปอนด์
8. กาวน้ำ
9. ถูมมือยาง
10. กระจวยตักน้ำ

งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. ค่าวัสดุอุปกรณ์	10,000 บาท
2. ค่าเดินทางในการเก็บข้อมูล	1,000 บาท
3. ค่าจัดทำเอกสาร	4,000 บาท
รวม	15,000 บาท

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ ที่สะท้อนสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายโดยมนุษย์
2. ผลงานสามารถกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนักถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ
3. เพื่อเป็นแนวทางหรือแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อสิ่งแวดล้อมต่อไป

บทที่ 2

เอกสาร ข้อมูลและศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผลงานสร้างสรรค์ชุด “มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง” เริ่มต้นจากการที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ในเมืองหลวงที่มีความเจริญอย่างมาก แต่ในอีกมุมมองหนึ่งกลับเห็นสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม และผู้คนจำนวนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ จำเป็นจะต้องอาศัยข้อมูลด้านเอกสารและลงพื้นที่ภาคสนาม โดยสามารถจำแนกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

1. มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
2. ข้อมูลมลพิษทางน้ำ
3. อิทธิพลจากศิลปกรรม

1. มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

มนุษย์มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างแนบแน่น ในอดีตปัญหาเรื่องความสมดุลของธรรมชาติตามระบบนิเวศยังไม่เกิดขึ้นมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากผู้คนในยุคต้น ๆ นั้น มีชีวิตอยู่ใต้อิทธิพลของธรรมชาติ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านธรรมชาติและสภาวะแวดล้อมเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงอยู่ในวิสัยที่ธรรมชาติสามารถปรับดุลย์ของตัวเองได้ กาลเวลาผ่านไปมาจนกระทั่งถึงระยะเมื่อไม่กี่สิบปีมานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทศวรรษที่ ผ่านมาซึ่งเรียกกันว่า "ทศวรรษแห่งการพัฒนา" นั้น ปรากฏว่าได้เกิดมีปัญหารุนแรงด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นในบางส่วนของโลกและปัญหาดังกล่าวนี้ ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันในทุกประเทศทั้งที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา เช่น

1. ปัญหาทางด้านภาวะมลพิษที่เกี่ยวกับน้ำ
2. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมสลายและหมดสิ้นไปอย่างรวดเร็ว เช่น น้ำมัน แร่ธาตุ ป่าไม้ พืช สัตว์ ทั้งที่เป็นอาหารและที่ควรอนุรักษ์ไว้เพื่อการศึกษา
3. ปัญหาที่เกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานและชุมชนของมนุษย์ เช่น การวางผังเมืองและชุมชนไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดการแออัด ใช้ทรัพยากรผิดประเภทและลักษณะ ตลอดจนปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมและปัญหาจากของเหลือทิ้งอันได้แก่มูลฝอย

1.1 สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม

สาเหตุหลักของปัญหาสิ่งแวดล้อมมีอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ

1. การเพิ่มของประชากร (Population growth) ปริมาณการเพิ่มของประชากรก็ยังอยู่ในอัตราทวีคูณ (Exponential Growth) เมื่อผู้คนมากขึ้นความต้องการบริโภคทรัพยากรก็เพิ่มมากขึ้นทุกทางไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย พลังงาน

2. การขยายตัวทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี (Economic Growth & Technological Progress) ความเจริญทางเศรษฐกิจนั้นทำให้มาตรฐานในการดำรงชีวิตสูงตามไปด้วย มีการบริโภคทรัพยากรจนเกินกว่าความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิต มีความจำเป็นต้องใช้พลังงานมากขึ้นตามไปด้วย ในขณะเดียวกันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีก็ช่วยเสริมให้วิธีการนำทรัพยากรมาใช้ได้ง่ายขึ้นและมากขึ้น

1.2 ผลที่เกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม

ผลสืบเนื่องอันเกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ

1. ทรัพยากรธรรมชาติร่อยหรอ เนื่องจากมีการใช้ทรัพยากรกันอย่างไม่ประหยัด อาทิ ป่าไม้ถูกทำลาย ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนน้ำ

2. ภาวะมลพิษ (Pollution) เช่น มลพิษในน้ำ ในอากาศและเสียง มลพิษในอาหาร สารเคมี อันเป็นผลมาจากการเร่งรัดทางด้านอุตสาหกรรมนั่นเอง (รุ่งทิพย์ บำรุงสุข, 2555)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มนุษย์นั้นมีส่วนสำคัญในการทำลายสิ่งแวดล้อม จนทำให้เกิดปัญหาตามมาเป็นลำดับ และมีผู้คนจำนวนมากกำลังเผชิญกับภัยธรรมชาติที่เกิดจากความไม่สมดุลของระบบนิเวศ เช่น ในหลาย ๆ ประเทศกำลังประสบปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง แผ่นดินไหว พายุ และอื่น ๆ อีกมากมาย

2. มลพิษทางน้ำ

ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า มลพิษ ภาวะมลพิษ และน้ำเสีย ดังนี้

“มลพิษ” หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตรายและมลสารอื่น ๆ รวมทั้งกากตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน เสียง แสง กลิ่น ความสั่นสะเทือนหรือเหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

“ภาวะมลพิษ” หมายความว่า สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษ ซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ และมลพิษในดิน

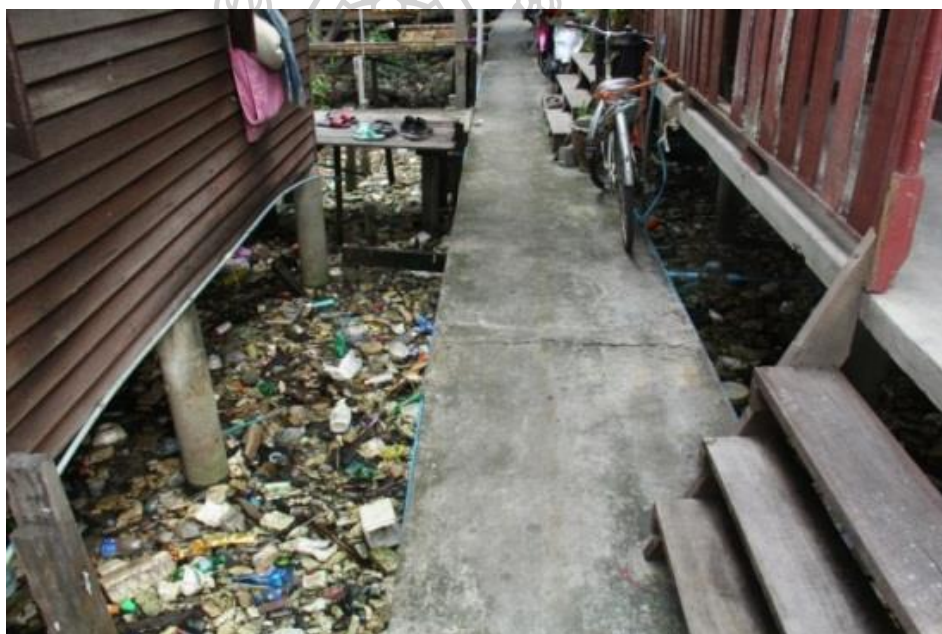
“น้ำเสีย” หมายความว่า ของเสีย ที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น

ดังนั้น มลพิษทางน้ำ หมายถึง สภาพน้ำที่เสื่อมคุณภาพ น้ำจะมีคุณสมบัติเปลี่ยนไปจากสภาพธรรมชาติ เนื่องจากมีสารมลพิษเข้าไปปะปนอยู่มาก น้ำในสภาพเช่นนี้ไม่เหมาะต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ ไม่เหมาะต่อการบริโภคและอุปโภคของมนุษย์ เช่น น้ำที่มีสีผิดปกติ มีกลิ่นเหม็นน้ำที่มีสารเคมีที่เป็นพิษหรือเชื้อโรคปะปนอยู่ รวมทั้งน้ำที่มีอุณหภูมิสูงผิดปกติ

2.1 แหล่งกำเนิดปัญหามลพิษทางน้ำ

ได้แก่ แหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม แหล่งเกษตรกรรม แหล่งกำจัดขยะมูลฝอย แหล่งคมนาคมทางเรือ และแหล่งกำเนิดอื่น ๆ

1. แหล่งชุมชน ได้แก่ บ้านเรือน อาคารพาณิชย์ โรงแรม โรงพยาบาล โรงเรียน สำนักงาน น้ำทิ้งจากสถานที่ดังกล่าวจะมีสารมลพิษที่เป็นสารอินทรีย์ ซึ่งเป็นเศษอาหารของเสีย และสารที่ใช้ซักฟอกปะปนมา

ภาพที่ 1 : ภาพขยะในบริเวณชุมชนที่มีการสะสมในแหล่งน้ำเป็นจำนวนมาก (ถ่ายโดยผู้วิจัย, ณ ชุมชนหลังโรงเรียนวัดครุнок อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ, ถ่ายเมื่อ 10 กันยายน 2560)

2. แหล่งอุตสาหกรรม เช่น โรงน้ำปลา โรงน้ำตาล โรงงานอาหารกระป๋อง โรงงานกระดาษ โรงงานผลิตสี โรงงานฟอกหนัง และเหมืองแร่ แหล่งอุตสาหกรรมเหล่านี้ จะปล่อยของเสียที่เป็นสารอินทรีย์ลงสู่แหล่งน้ำ ก่อให้เกิด น้ำเน่า นอกจากนี้ยังอาจปล่อยโลหะเป็นพิษและสารประกอบที่เป็นพิษ เช่น ตะกั่ว ปรอท สารหนู แคดเมียม และไซยาไนด์ลงน้ำอีกด้วย

ภาพที่ 2 : ภาพโรงฟอกหนัง ปากน้ำ ปล่อยน้ำเสียลงทะเล

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก news.sanook.com/1098838, เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560)

3. แหล่งเกษตรกรรม เนื่องจากเกษตรกรใช้ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และยาปราบศัตรูพืช มากขึ้นเป็นลำดับ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืชรวมทั้งมูลสัตว์ จะถูกชะไหลลงสู่แหล่ง น้ำ จึงเกิดการสะสมสารดังกล่าวในแหล่งน้ำ มากขึ้น ในที่สุดจะเกิดยูโทรฟิเคชันขึ้นและเกิด การสะสม สารพิษที่เป็นโลหะหนักในแหล่งน้ำ จึงเป็นอันตรายต่อพืชและสัตว์ในน้ำ

ภาพที่ 3 : น้ำเสียจากการกำจัดขยะมูลฝอย
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, ณ บ่อขยะแพรกษาใหม่ จ.สมุทรปราการ, ถ่ายเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2560)

4. เสียจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย น้ำเสียประเภทนี้เกิดจากการที่มีการนำขยะมูลฝอยไปกองทิ้งอย่างไม่ถูกวิธี ทำให้เป็นแหล่งกำเนิดน้ำเสียที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง เนื่องจากขยะมูลฝอยประกอบด้วยเศษอาหาร และของเน่าเสีย เมื่อฝนตกชะลงมาทำให้น้ำเสียไหลปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำผิวดินและซึมลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินได้ด้วย

ภาพที่ 4 : น้ำเสียจากการกำจัดขยะมูลฝอย
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, ณ บ่อขยะแพรงษาใหม่ จ.สมุทรปราการ, ถ่ายเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2560)

5. แหล่งคมนาคมทางเรือ เป็นแหล่งมลพิษทางน้ำที่สำคัญแหล่งหนึ่งแต่จะถูกมองข้ามไป สารมลพิษจากแหล่งนี้ คือ น้ำมันที่ใช้กับเครื่องจักรกลของเรือ จะเล็ดลอดลงในน้ำ เมื่อเรือขนส่งน้ำมันขนาดใหญ่รั่ว หรือเกิดอุบัติเหตุจมลงน้ำมันจะกระจายเข้าไปอยู่ในแหล่งน้ำเกิดคราบน้ำมันปกคลุมผิวหน้าน้ำเป็นบริเวณกว้าง ขวาง มากคลื่นจะซัดคราบน้ำมันเข้าหาฝั่งทะเล ก่อความสกปรกและการขาดออกซิเจนในบริเวณนั้นได้นานจนกระทั่งสิ่งมีชีวิตล้มตายลงมากมาย

ภาพที่ 5 : น้ำเสียจากการคมนาคมทางเรือ
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, ณ แม่น้ำเจ้าพระยา, ถ่ายเมื่อ 10 กันยายน 2560)

6. น้ำเสียจากแหล่งอื่น ๆ การเกิดน้ำเสียจากสาเหตุอื่น ๆ จะเกิดจากสาเหตุดังนี้ น้ำเสียที่เกิดจากขบวนการคมนาคมขนส่ง การบริการ การก่อสร้างและการรื้อถอน การพาณิชย์ การล้างถนน อาคาร รถยนต์ และน้ำเสียจากกิจกรรมประมง เป็นต้น(สุมาลี พิตรากุล, 2532)

ภาพที่ 6 : น้ำเสียที่ถูกใช้งานจากการล้างถนน

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก www.manager.co.th/Qol/ViewNews.aspx?NewsID=9510000044424, เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560)

ตารางที่ 2 : ตารางดัชนีวัดคุณภาพน้ำที่สำคัญและบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ
ภาคกลางปี พ.ศ. 2560

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ค่ามัธยฐาน และค่าร้อยละ*					บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ
		DO (mg/l)	BOD (mg/l)	TCB (MPN/100 ml)	FCB (MPN/100 ml)	NH ₃ - N (mg/l)	
เจ้าพระยาตอนบน	2	1.0 - 7.7	0.1 - 2.7	680 - 30,000	< 180 - 4,900	ND - 0.45	DO อ.เมือง จ.อ่างทอง (มค.) ICB เขื่อนเจ้าพระยา จ.ชัยนาท (มค), อ.เมือง จ.นครสวรรค์ (ทค.) FCB อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี (มค.)
		5.8 43%(12/28)	1.5 64%(18/28)	4,950 54%(15/28)	1,300 39%(11/28)	0.12 100%(28/28)	
เจ้าพระยาตอนกลาง	3	3.4 - 6.1	0.4 - 2.4	1,100 - 35,000	180 - 4,900	0.05 - 0.35	ICB อ.เมือง จ.นนทบุรี (เมย.), อ.สามโคก จ.ปทุมธานี (พย), อ.บางปะอิน (พย.) อ.พระนครศรีอยุธยา (เมย) จ.พระนครศรีอยุธยา ECB อ.เมือง จ.นนทบุรี (เมย.)
		4.8 75%(15/20)	1.7 65%(13/20)	8,650 80%(16/20)	645 95%(19/20)	0.15 100%(20/20)	
เจ้าพระยาตอนล่าง	4	0.6 - 6.0	1.0 - 11.1	1,100 - 170,000	200 - 110,000	0.08 - 1.77	DO อ.เมือง (เมย) อ.พระประแดง (มค, เมย.) จ.สมุทรปราการ, กรุงเทพฯ (มค, เมย), อ.บางกอก จ.นนทบุรี (มค) BOD อ.เมือง (เมย) อ.พระประแดง (มค, เมย) จ.สมุทรปราการ, กรุงเทพฯ (มค., เมย), อ.บางกอก จ.นนทบุรี (มค) ICB อ.เมือง (เมย, พย) อ.พระประแดง (เมย, เมย, พย.) จ.สมุทรปราการ, กรุงเทพฯ (มค, เมย, พย), อ.บางกอก จ.นนทบุรี (มค, เมย) ECB อ.เมือง (เมย, พย) อ.พระประแดง (มค, เมย, เมย, พย.) จ.สมุทรปราการ, กรุงเทพฯ (มค, เมย, พย.), อ.บางกอก จ.นนทบุรี (พย) NH ₃ -N อ.เมือง (มค, เมย) อ.พระประแดง (มค, เมย, เมย) จ.สมุทรปราการ, กรุงเทพฯ (มค.)
		2.6 71%(17/24)	3.3 67%(16/24)	34,000 42%(10/24)	7,850 33%(8/24)	0.35 71%(17/24)	
ท่าจีนตอนบน	2	2.8 - 7.0	0.5 - 2.4	330 - 130,000	230 - 79,000	ND - 0.40	ICB อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี (กค), อ.หันคา จ.ชัยนาท (เมย., กค) ECB อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี (กพ, กค), อ.หันคา จ.ชัยนาท (เมย., กค, พย)
		4.3 25%(4/16)	1.5 56%(9/16)	6,200 44%(7/16)	1,550 31%(5/16)	0.1 100%(16/16)	
ท่าจีนตอนกลาง	3	1.6 - 6.2	0.9 - 2.9	1,300 - 35,000	400 - 7,900	ND - 0.70	DO อ.บางเลน จ.นครปฐม (ทค.), อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี (ทค) ICB อ.บางเลน จ.นครปฐม (กพ, , ทค), อ.สองพี่น้อง (กค) อ.เมือง (กพ, กค., พย) จ.สุพรรณบุรี ECB อ.บางเลน จ.นครปฐม (กพ, ทค.), อ.สองพี่น้อง (กค.) อ.เมือง (กพ., เมย, กค, พย.) จ.สุพรรณบุรี NH ₃ -N อ.บางเลน จ.นครปฐม (กค., พย), อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี (กค)
		3.3 17%(2/12)	2.3 42%(5/12)	19,500 50%(6/12)	7,450 42%(5/12)	0.31 75%(9/12)	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา พิจารณาดังนี้
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	DO ต่ำกว่า 2.0 mg/l, BOD มากกว่า 4.0 mg/l, TCB มากกว่า 20,000 MPN/100 ml,
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	≤ 0.5	FCB มากกว่า 4,000 MPN/100 ml, NH ₃ - N มากกว่า 0.5 mg/l

หมายเหตุ * ร้อยละของการตรวจวัดที่ได้ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (จำนวนการตรวจวัดที่ได้ตามมาตรฐาน/จำนวนการตรวจวัดทั้งหมด)

¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด ⁵ บริเวณที่มีค่า NH₃ - N สูงสุด

NH₃ - N ค่า ND (non - detected) คือ < 0.10

(คณะผู้จัดทำรายงานการดำเนินงาน สำนักจัดการคุณภาพน้ำ พ.ศ. 2560, 2560)

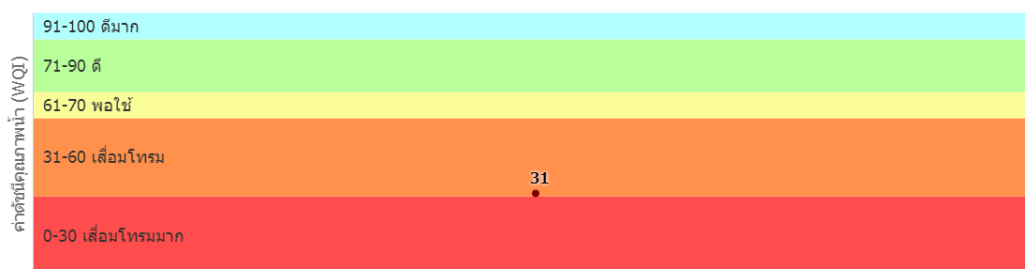
จากตารางจะแสดงให้เห็นว่า บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำกรุงเทพและปริมณฑล
ที่เชื่อมจากแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างจะมีค่า FCB สูงสุด ซึ่งแสดงว่าบริเวณที่ทำการศึกษามีการปน
เปื้อนของแบคทีเรียที่เป็นอันตราย

2.2 กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำพื้นที่ใกล้เคียงเขตสำรวจเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ระหว่างเดือนมิถุนายน 2560 - เดือนกุมภาพันธ์ 2561

กราฟค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index) จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำ คลองดาวคระนอง

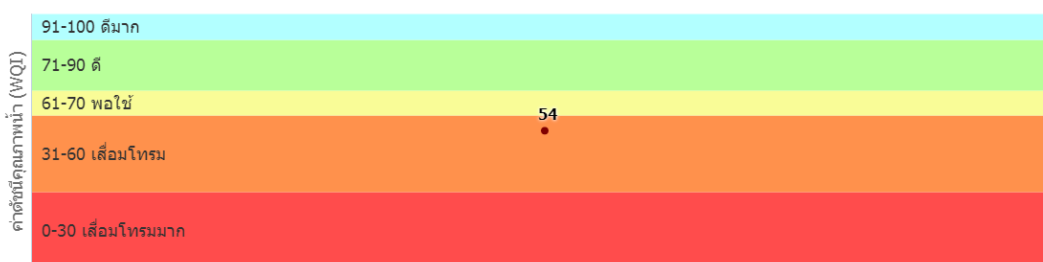
ภาพที่ 7 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตคลองดาวคระนอง

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก [iwis.pcd.go.th/index.php?method=water_quality& etc=1530425906853](http://iwis.pcd.go.th/index.php?method=water_quality&etc=1530425906853), เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2561)

สรุปข้อมูลได้ดังนี้

- จุดตรวจวัด : ปากคลองดาวคระนอง - ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) 31
- วันที่ตรวจวัด 12 กุมภาพันธ์ 2561 - คุณภาพน้ำเขตคลองดาวคระนองอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

กราฟค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index) จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำ คลองบางกอกใหญ่

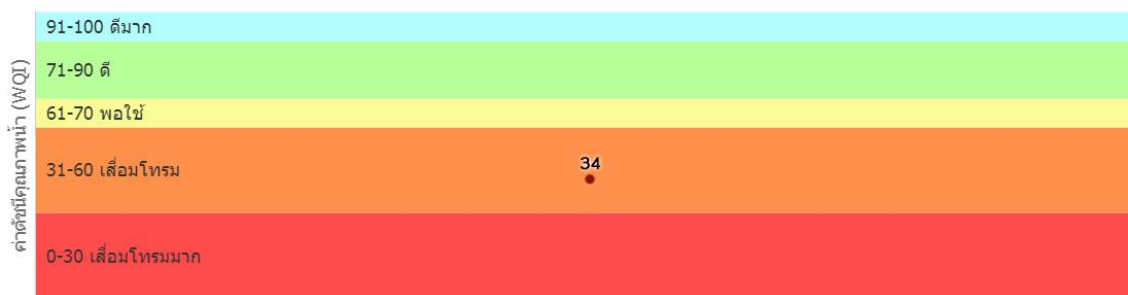
ภาพที่ 8 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตคลองบางกอกใหญ่

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก iwis.pcd.go.th/index.php?method=water_quality&etc=153042590853, เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2561)

สรุปข้อมูลได้ดังนี้

- จุดตรวจวัด : ปากคลองบางกอกใหญ่ - ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) 54
- วันที่ตรวจวัด 12 กุมภาพันธ์ 2561 - คุณภาพน้ำเขตคลองบางกอกใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

กราฟค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index) จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำ สะพานกรุงเทพ

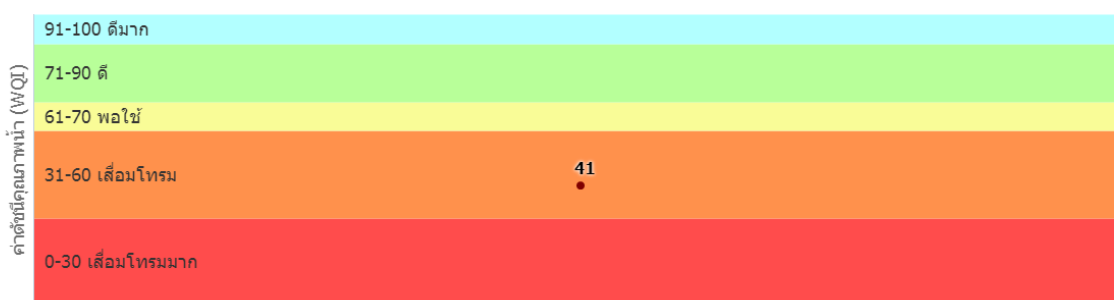
ภาพที่ 9 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตสะพานกรุงเทพ

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก iwis.pcd.go.th/index.php?method=water_quality&etc=1530425906853, เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2561)

สรุปข้อมูลได้ดังนี้

- จุดตรวจวัด : สะพานกรุงเทพ
- ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) 34
- วันที่ตรวจวัด 12 กุมภาพันธ์ 2561
- คุณภาพน้ำเขตสะพานกรุงเทพอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

กราฟค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index) จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำ คลองลัดหลวง

ภาพที่ 10 : กราฟดัชนีวัดคุณภาพน้ำเขตคลองลัดหลวง

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก iwis.pcd.go.th/index.php?method=water_quality&etc=1530425906853, เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2561)

สรุปข้อมูลได้ดังนี้

- จุดตรวจวัด : ปากคลองลัดหลวง
- ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) 41
- วันที่ตรวจวัด 26 มิถุนายน 2561
- คุณภาพน้ำเขตคลองลัดหลวงอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

3. อิทธิพลจากศิลปกรรม

3.1 คอนเซ็ปชวลอาร์ต (Conceptual Art)

เป็นกระแสเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ให้ความสำคัญกับความคิด มากกว่าสุนทรียะและความงาม หรือแม้แต่รูปแบบหรือองค์ประกอบทางสายตาของงานศิลปะ อันที่จริงจะเรียกว่ากระแสเคลื่อนไหวก็ไม่ถูกนัก เพราะเป็นการรวมตัวของแนวโน้มทางศิลปะอันหลากหลายเสียมากกว่า เริ่มต้นในช่วงกลางทศวรรษ '60s จนถึงช่วงกลางทศวรรษ '70s โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอเมริกาและยุโรป และกระจายมาถึงเอเชีย (Asia) ศิลปินประเภทนี้มักทำงานในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น ศิลปะจัดวาง การแสดงสด แฮ็ปเพนนิ่งอาร์ต (Happening Art) บอดี้อาร์ต (Body Art) แลนด์อาร์ต (Land Art) วิดีโอ ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว และสื่อที่มีอายุสั้นอย่างจดหมาย ไปสการ์ด ใบปลิว โปสเตอร์ (Poster) ฯลฯ

ศิลปินคอนเซ็ปชวล ปฏิเสธแนวทางและขนบธรรมเนียมเดิม ๆ ของศิลปะอย่างสิ้นเชิง พวกเขาถือว่าความคิดนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดและพอเพียงแล้วสำหรับศิลปะ ส่วนสิ่งอื่นอย่างความงาม สุนทรียะ ทักษะ ฝีมือของศิลปิน หรือแม้แต่การแสดงออกทางอารมณ์และมูลค่าทางการตลาด เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นเลย ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้คนส่วนใหญ่อาจมองว่าคอนเซ็ปชวลอาร์ต “ไม่ใช่ศิลปะ” เลยด้วยซ้ำไป (ข้อหาเดียวกันกับที่ภาพวาดหยดสีของ แจ็คสัน พอลลอค (Jackson Pollock) หรือกระป๋องชุปของ แอนดี้ วอร์ฮอล (Andrew Warhol) เคยโดนมาก่อน ย้อนกลับไปมองกระแสเคลื่อนไหวทางศิลปะแบบหัวก้าวหน้า หรือ อะวองการ์ด (Avant-Garde) อย่าง คิวบิสม์ (Cubism), ดาดา (Dada), แอ็บสแตร็กต์เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Abstract Expressionism) หากมองว่างานศิลปะเหล่านั้นขยายขอบเขตของพรมแดนทางศิลปะออกไปได้กว้างไกลขนาดไหน ศิลปินคอนเซ็ปชวลก็ผลักตัวเองไปได้ไกลกว่านั้น พวกเขาบุกเบิกพรมแดนทางความคิดในการทำงานศิลปะอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน

คอนเซ็ปชวลอาร์ต ได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากแนวทางศิลปะแบบดาดา และศิลปินอย่าง มาร์แชล ดูชองป์ (Marcel Duchamp) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลงานเรดี้เมดส์ (Readymades) ของเขา ที่สิ้นสาระเพื่อนุกนิยามของศิลปะ และทำลายกรอบและกฎเกณฑ์

เดิม ๆ ในวงการศิลปะลงอย่างราบคาบ ด้วยการหยิบเอาข้าวของเก็บตกเหลือใช้มาทำให้เป็นศิลปะ โดยแทบจะไม่มี การดัดแปลงอะไรเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงาน Fountain(1917) ที่เขาหยิบเอาโถฉีธรรมดา ๆ ที่วางขายในร้านสุกัณฑ์มาวางเป็นงานศิลปะหน้าตาเฉย

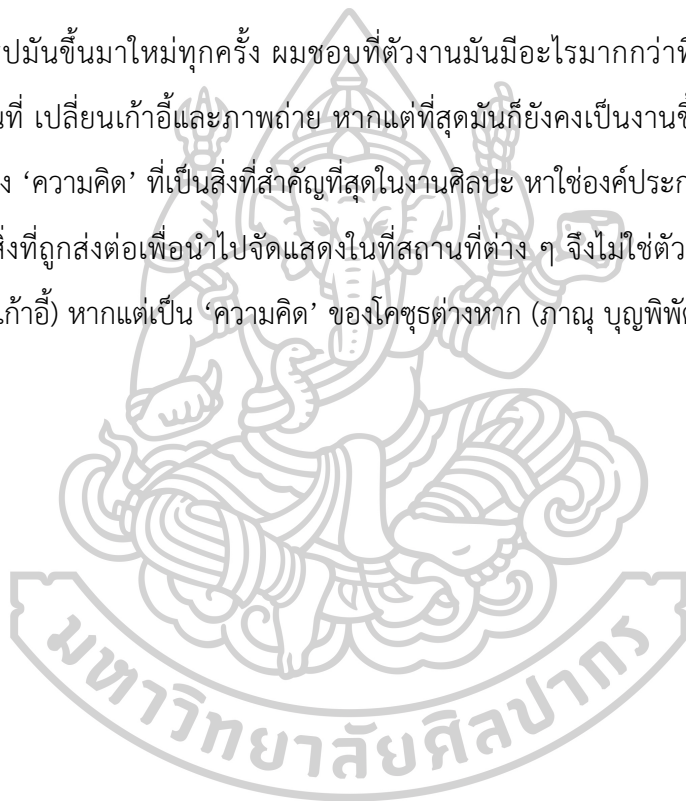

ภาพที่ 11 : ภาพผลงาน One and Three Chairs (1965) ศิลปิน Joseph Kosuth (ที่มา : เข้าถึงได้จาก wikiart.org/en/joseph-kosuth/one-and-three-chairs, เข้าถึงเมื่อ 1 กรกฎาคม 2561)

โจเซฟ โคซูธ (Joseph Kosuth) ผลงานศิลปะจัดวางที่ประกอบด้วยเก้าอี้ธรรมดา ๆ หนึ่งตัว ภาพถ่ายเก้าอี้ตัวนั้นขนาดเท่าจริง กระดาษถ่ายสำเนาขนาดใหญ่ที่พิมพ์ความหมายของคำว่า ‘เก้าอี้’ จากพจนานุกรมลงไป ซึ่งภาพถ่ายที่ว่าเป็นภาพถ่ายของเก้าอี้ที่ตั้งอยู่ในห้องแสดงงาน และทั้งเก้าอี้และภาพถ่ายจะเปลี่ยนไปทุกครั้งที่เปลี่ยนสถานที่แสดงงาน ถึงแม้ว่าเก้าอี้จะเปลี่ยนไป แต่สิ่งที่คงอยู่เหมือนเดิมทุกครั้งก็คือกระดาษสำเนาที่พิมพ์ความหมายของคำว่า ‘เก้าอี้’ จากพจนานุกรม แพนผังและคำสั่งในการติดตั้งงานของโคซูธ ใครก็ตามที่นำผลงานชิ้นนี้ไปติดตั้งเพื่อจัดแสดง จะต้อง “เลือกเก้าอี้ตัวหนึ่งมาตั้งหน้ากำแพง ถ่ายรูปเก้าอี้

และอัดภาพออกมาในขนาดเท่าจริง และติดบนกำแพงทางซ้ายมือของเก้าอี้ และถ่ายเอกสารขยายขนาดกระดาษที่ตีพิมพ์ความหมายของคำว่าเก้าอี้จากพจนานุกรม และนำมันมาติดบนกำแพงด้านขวาของเก้าอี้โดยที่ความสูงเท่ากันกับรูปด้านซ้าย”

“ผมใช้วัตถุธรรมดาที่คนทั่วไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างเช่น ‘เก้าอี้’ มาวางไว้ โดยให้ทางซ้ายมีรูปถ่ายขนาดเท่าจริงติดอยู่ และทางขวาเป็นกระดาษที่ถ่ายสำเนาความหมายของวัตถุชิ้นนี้ (เก้าอี้) ตามพจนานุกรม สิ่งที่คุณเห็นเวลาที่คุณมองไปที่เก้าอี้ ต้องปรากฏอยู่ในรูปทุกสิ่งอันอย่างไม่ผิดเพี้ยน ดังนั้น เวลาที่ผลงานชิ้นนี้เปลี่ยนสถานที่จัดแสดง จึงต้องมีการถ่ายรูปมันขึ้นมาใหม่ทุกครั้ง ผมชอบที่ตัวงานมันมีอะไรมากกว่าที่คุณเห็น แม้จะเปลี่ยนสถานที่ เปลี่ยนเก้าอี้และภาพถ่าย หากแต่ที่สุดมันก็ยังคงเป็นงานชิ้นเดิมอยู่ดี มันแสดงให้เห็นถึง ‘ความคิด’ ที่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในงานศิลปะ หาใช่องค์ประกอบอื่นใดไม่” ด้วยเหตุนี้เอง สิ่งที่ถูกส่งต่อเพื่อนำไปจัดแสดงในที่สถานที่ต่าง ๆ จึงไม่ใช่ตัววัตถุอย่างผลงานศิลปะ (หรือเก้าอี้) หากแต่เป็น ‘ความคิด’ ของโคซูธต่างหาก (ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์, 2561)

3.2 อิทธิพลจากผลงานศิลปิน

ภาพที่ 12 : ภาพศิลปิน พิชัย พงศาเสาวภาคย์

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://exhibition.contestwar.com/node/1554>,
เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560)

3.2.1 พิชัย พงศาเสาวภาคย์

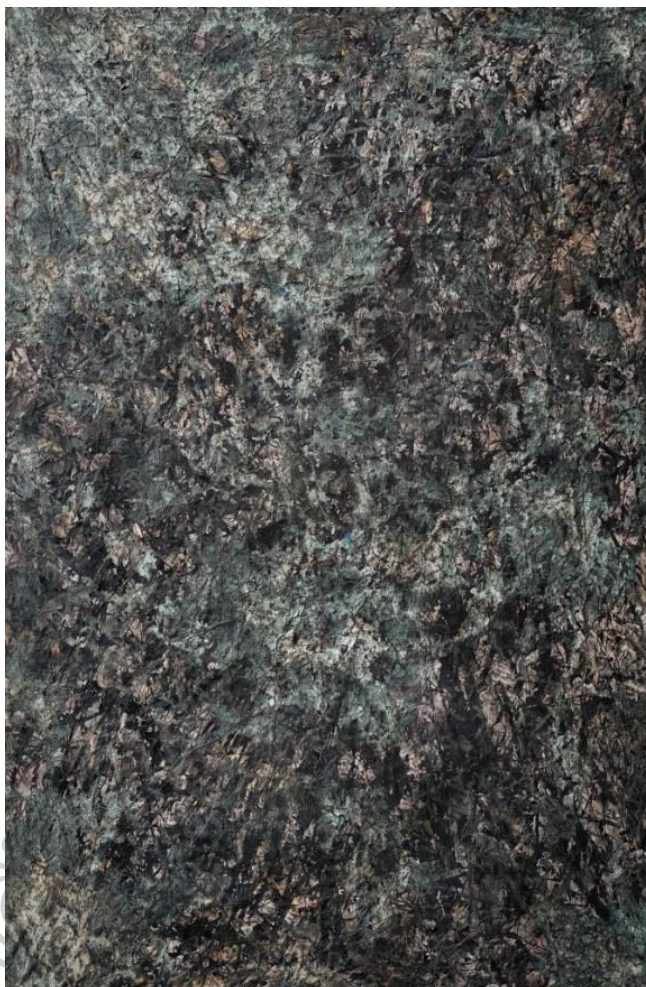
“ผมเชื่อว่าทุกอย่างบนโลกนี้มีความเชื่อมโยงต่อกันนะ และขณะนี้ก็ยังไม่สายเกินไปที่จะเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างสมดุล ร่วมไม้ร่วมมือที่ปกป้องรักษาธรรมชาติไว้แน่นอนว่า ศิลปะนั้นในตัวของมันเองไม่อาจเปลี่ยนแปลงโลกได้ แต่ในบางคราวขณะที่คุณมองงานศิลปะ คุณจะเห็นบางสิ่งบางอย่างที่คุณคาดไม่ถึง ตอนนั้นนั่นเองที่ศิลปะจะทำให้คุณหยุดและหันกลับไปมองอีกครั้ง เกิดการสื่อสารกระทั่งทำให้เราได้ถูกคิดและรู้สึกกับมันเหมือนตัวงานศิลปะกำลังกระโจนออกจากผืนผ้าใบมากระตุ้นเตือนให้เรามองย้อนกลับไปเห็นปัญหาที่เรากำลังเผชิญ” ปัญหาที่เกิดจากภาวะโลกร้อนใน 3 บริบท ได้แก่ ปัญหาอุทกภัย ปัญหาภัยแล้ง และปัญหามลพิษ ผลงานศิลปะของเขาเป็นเสมือนบันทึกของสมมติฐานศิลปินท้าทายกติกาการสร้างสรรค์จิตรกรรมที่คุ้นชิน โดยใช้มลภาวะที่รอบล้อมตัวมนุษย์เป็นดังเช่นสีสนับและทีแปรง

ประวัติการศึกษา

- 2558 สาขาจิตรกรรม คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่คณะวิจิตรศิลป์
- 2542 สถาปัตยกรรมอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ภาพที่ 13 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing
(ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://poshmagazinethailand.com/looking-and-seeing-by-pichai-pongsasaovapark>, เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560

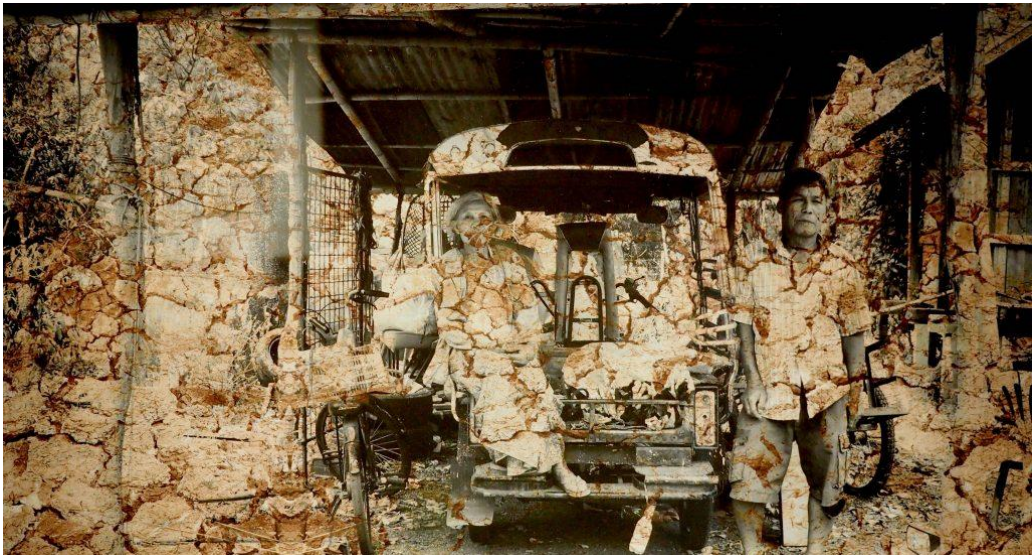
ภาพที่ 14 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing (ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://poshmagazinethailand.com/looking-and-seeing-by-pichai-pongsasaovapark>, เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560)

ปัญหาอุทกภัย ศิลปินได้ทำการจำลองแหล่งน้ำที่มีมลภาวะปะปนเช่นน้ำมัน เครื่องยนต์ ดินโคลน กากตะกอน เศษอาหาร เครื่องดื่ม ผงซักฟอก เคมีภัณฑ์ พลาสติก สี และ สิ่งปฏิภูลชีวภาพและได้นำผ้าใบเข้าไปสร้างกระบวนการบางอย่างร่วมกับน้ำโดยทำซ้ำ ๆ สังเกตการณ์ผลงานแต่ละชิ้นเป็นเวลาร่วม 4 เดือน ศิลปินตั้งใจจะจำลองสถานการณ์ชีวิตที่ต้องเผชิญอยู่ในสภาพน้ำท่วมขัง ในเขตเมืองเป็นเวลานาน ๆ เหมือนที่เคยเกิดขึ้นเมื่อพ.ศ. 2554 ผลของกระบวนการสุดท้ายสร้างความตกตะลึงถึงความงามแฝงความน่ากลัวที่ปรากฏบนผืนผ้าใบ

ภาพที่ 15 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing
(ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://poshmagazinethailand.com/looking-and-seeing-by-pichai-pongsasaovapark>, เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560)

ภาพที่ 16 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing (ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://poshmagazinethailand.com/looking-and-seeing-by-pichai-pongsasaovapark>, เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560)

ปัญหาภัยแล้ง ศิลปินได้เดินทางไปยังภาคอีสานเพื่อนำภาพถ่ายวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อม จากนั้นนำรูปที่ได้มารวมเข้าด้วยกัน โดยเลือกใช้สีซีเปียกับภาพของพื้นดินที่แตกกระแหง ศิลปินได้สร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายที่ถ่ายทอดสภาพความแห้งแล้งกันดารในพื้นที่ ภาคอีสาน ผลงานภาพถ่ายชุดนี้สะท้อนถึงใบหน้าของผู้คนที่แวตตาฉายชัดถึงการยอมรับโดยคุณผู้ต่อการสูญเสียอันเป็นชะตากรรมโหดร้ายที่เกิดจากภัยธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์

ภาพที่ 17 : ผลงานของพิชัย พงศาเสาวภาคย์ ในนิทรรศการ looking-and-seeing (ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://poshmagazinethailand.com/looking-and-seeing-by-pichai-pongsasaovapark>, เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2560)

ปัญหามลพิษ ศิลปินสร้างสรรค์ภาพอนึ่งดงามน่าอัศจรรย์ซึ่งเมื่อมองดูเดิน ๆ เสมือนภาพทุ่งดอกไม้เบ่งบาน แต่หากมองอย่างลึกซึ้งแล้วทำให้รู้ว่า ภาพเหล่านั้นแท้ที่จริงเกิดจากไอเสียเครื่องยนต์ของยานพาหนะชนิดต่าง ๆ เช่น จักรยานยนต์ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถสี่ล้อ รถสี่ขา รถไถนา และรถตุ้ เป็นต้น (Mod, 2560)

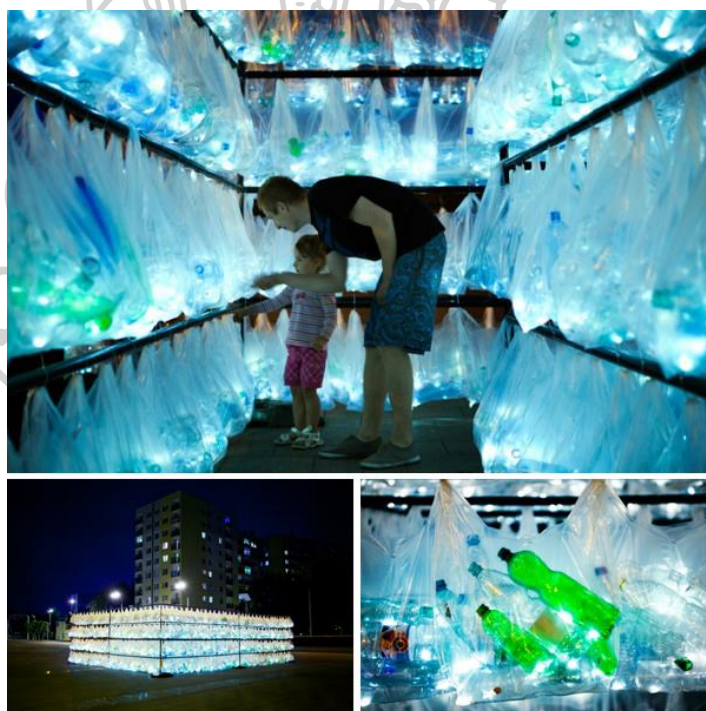
3.2.2 ศิลปินกลุ่มลูซินเทอร์รัปต์ส (Luzinterruptus)

ศิลปินกลุ่มนี้มีแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พวกเขาเห็น รวมถึงการการรณรงค์ของการรีไซเคิลใหม่ ด้วยวิธีการทางศิลปะบนพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ทั่วประเทศสเปนและทั่วยุโรป ศิลปินกลุ่มนี้มีส่วนช่วยในการนำขยะพลาสติกไปสู่กระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ได้เป็นจำนวนมาก และเข้าสู่กระบวนการกำจัดอย่างถูกวิธีโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม พวกเขา มักใช้แสงไฟที่แสดงถึงความเป็นเมืองเปรียบเสมือนสีและความมืดเปรียบเสมือนผืนผ้าใบสร้างสรรค์ผลงาน บางชิ้นให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการสร้างชิ้นงานนั้น หรือบางชิ้นงานก็แสดงให้เห็นจำนวนของขยะพลาสติกที่มีการใช้แล้วทิ้งไปอย่างมหาศาลในแต่ละวัน จากแนวคิดของศิลปินกลุ่ม Luzinterruptus ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าในเรื่องแนวความคิดที่มีการนำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ชมเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่ตามมา

Labyrinth of plastic waste (เขาวงกตแห่งขยะพลาสติก) - Luzinterruptus

รู้กันมาบ้างว่าขวดพลาสติกหนึ่งใบต้องใช้เวลาลาย่อยสลายประมาณ 450- 700 ปี หลายคนคงไม่ตื่นเต้นเพราะเคยได้ยินมาบ่อย ลองมาดูข้อมูลนี้กันหน่อย ในสหรัฐฯ ใช้ขวดน้ำพลาสติกประมาณ 50 ล้านล้านขวดต่อปี เท่ากับ 1,500 ขวดต่อวินาที และในประเทศไทยจากสถิติเมื่อปี 2550 เราใช้ขวดน้ำพลาสติก 3,850 ล้านใบต่อปี เท่ากับ 240 ขวดต่อวินาที แล้วถ้ารวมทั้งโลกมันจะได้ตัวเลขมหาศาลขนาดไหน คำถามก็คือเราต้องใช้เวลากี่ล้านปีจึงจะกำจัดพวกมันได้หมด ยังไม่นับรวมถึงขวดพลาสติกใหม่ที่กำลังถูกผลิตขึ้นในแต่ละวัน ถึงเวลาต้องหยุดยั้งการเพิ่มจำนวนขยะขวดพลาสติกพวกนี้หรือยัง ศิลปินกลุ่มหนึ่งในนาม Luzinterruptus ก็คงอยากพูดแบบนั้น ด้วยการแสดงผลงานสร้างสรรค์ชิ้นใหม่ของพวกเขาชื่อว่า ‘เขาวงกตแห่งขยะพลาสติก’ (Labyrinth of plastic waste) ออกแบบให้มีลักษณะของเส้นทางคดเคี้ยวด้วยกำแพงโครงสร้างตารางเหล็ก ห้อยถุงพลาสติกความสูงประมาณ 11 ฟุต กว้าง 16 ยาว 23 ฟุต บรรจุขวดเปล่ามากกว่า 6,000 ใบ ผู้ชมสามารถนำขวดเปล่าไปหย่อนลงในถุงร่วมแสดงด้วยได้ โดยใช้หลอดไฟ LED ติดตั้งในแต่ละตำแหน่งของถุง สาดแสงจ้ำจาวสิ่งประดิษฐ์ชิ้นงามกลางถนนในเมืองใหญ่ยามค่ำคืน

Labyrinth of plastic waste จัดแสดงในเทศกาลสตรีทอาร์ตที่กรุง Katowice ประเทศโปแลนด์ ในเดือนพฤษภาคม 2557 ที่ผ่านมา หวังจะช่วยรณรงค์ให้เกิดการนำขยะพลาสติกเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลแทนที่จะผลิตเพิ่ม ดูจะเป็นนัยว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้คล้ายกับเขาวงกตที่หาทางออกไม่เจอ เพราะมองไปทางไหนก็เจอแต่ทางตัน ยากจะแก้ไข ในเมื่อทุกอย่างมันเกิดจากนิสัยการใช้ชีวิตและพฤติกรรมผู้บริโภคที่เราต่างก็คุ้นเคยกับมันไปแล้ว ? ปกติ Luzinterruptus มักจัด อินสตอลเลชัน สตรีทอาร์ต ในที่สาธารณะ เปิดถึงประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม บอกสังคมให้ตระหนักถึงพิษภัยที่นับวันจะมากขึ้นจนยากเยียวยา งานมักดึงดูดความสนใจผู้ชม และมีคนติดตามงานสม่ำเสมอ พวกเขา มักใช้แสงสว่างกับความมืดยามค่ำคืนนำเสนอด้วยเชื่อว่า แสงสว่างคือปลายพู่กัน และความมืดคือผืนผ้าใบขึ้นนี้ก็เหมือนกัน เราอาจเรียกอีกอย่างว่า นี่คือ ‘แสงสว่างแห่งวัฒนธรรมการบริโภคขวดพลาสติก’ (วรัญญู อุดมกาญจนานนท์, 2557)

ภาพที่ 18 : Labyrinth of plastic waste (เขาวงกตแห่งขยะพลาสติก)

(ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://www.creativemove.com/art/labyrinth-of-plastic-waste>, เข้าถึงเมื่อ 4 ธันวาคม 2560)

ภาพที่ 19 : Sketch of Labyrinth of plastic waste
 (ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://www.creativemove.com/art/labyrinth-of-plastic-waste>, เข้าถึงเมื่อ 4 ธันวาคม 2560)

ภาพที่ 20 : Sketch of Labyrinth of plastic waste
 (ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://www.creativemove.com/art/labyrinth-of-plastic-waste>, เข้าถึงเมื่อ 4 ธันวาคม 2560)

ตารางที่ 3 : ตารางการวิเคราะห์อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งาน

ผลงานของศิลปิน/ ลัทธิ	อิทธิพลด้าน รูปแบบ	อิทธิพลด้าน เทคนิค	อิทธิพลด้าน แนวคิด/เนื้อหา	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการ สร้างสรรค์งาน
 คอนเซปชวลอาร์ต	รูปแบบการนำเสนอที่มีการใช้ข้อมูลประกอบนำเสนอขั้นตอนวิธีการ	เทคนิคการใช้ภาพถ่ายประกอบกับการใช้ข้อมูลเป็นส่วนหนึ่งของชิ้นงาน	การให้ความสำคัญกับแนวความคิดของศิลปิน	การสร้างสรรค์ผลงานโดยเน้นไปที่การใช้แนวความคิดเป็นหลัก ส่วนผลสำเร็จของผลงานเป็นเพียงรูปแบบการแสดงผล
 พิชัย พงศาเสาวภาคย์	การไม่กำหนดรูปแบบผลสำเร็จของงานอย่างตายตัว แต่เน้นการนำเสนอที่กระบวนการทำงาน	การนำเสนอกระบวนการทำงานให้เป็นส่วนหนึ่งของผลงาน	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์	วิธีการนำเสนอผลงานวิธีการเลือกใช้วัสดุ
 วงกต	การออกแบบพื้นที่ของชิ้นงานที่แสดงถึงปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข โดยใช้รูปทรงของเขา	การนำเอาวัสดุจริงจากสิ่งแวดล้อมมาใช้ในผลงาน	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงผลกระทบที่ตามมา	การนำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยให้ผู้ชมตระหนักถึงผลกระทบที่ตามมา
สรุป	นำเสนอรูปแบบเหมือนจริงด้วยภาพถ่ายและใช้วัสดุร่วมด้วย	การนำเสนอกระบวนการทำงานและใช้วัสดุจากสิ่งแวดล้อม	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์	นำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยใช้รูปแบบเหมือนจริงด้วยภาพถ่ายและใช้วัสดุที่ได้จากแหล่งต้นทาง และนำเสนอกระบวนการทำงาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

เพื่อให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ การกำหนดวิธีการดำเนินการสร้างสรรค์จึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาต่อยอด ข้าพเจ้าได้กำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน
2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์
3. วิธีการดำเนินงาน
4. รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน
5. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน
6. เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

1. แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ปัญหาสิ่งแวดล้อมมลพิษทางอากาศ แหล่งน้ำเน่าเสีย ในชุมชนเมืองเป็นปัญหาที่สำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชน ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับผลกระทบนั้นโดยตรงจากแหล่งพักอาศัย จึงเป็นแรงผลักดันให้สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ในชื่อเรื่อง “มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง”

เพื่อสะท้อนถึงความเสื่อมโทรม มลพิษที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์ โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากพื้นที่จริงและตัวอย่างน้ำเน่าเสีย เพื่อมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมชุมชน

2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์

รูปแบบเป็นผลงานศิลปะสื่อผสม 2 มิติ โดยใช้ภาพถ่ายจากสถานที่จริงและปรับแต่งบรรยากาศของภาพด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป และมีการนำวัสดุจากแหล่งต้นทางของภาพถ่ายมาใช้ร่วมกันเพื่อสะท้อนปัญหาจากสถานที่นั้น ๆ โดยตรง รวมทั้งนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วย

3. วิธีการดำเนินงาน

ในชั้นวิธีดำเนินงาน ข้าพเจ้าได้กำหนดเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดกรอบแนวคิด รูปแบบ และแรงบันดาลใจ เพื่อนำมาสร้างผลงาน

3.2 ศึกษาค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม ข้อมูลผลที่เกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม ข้อมูลมลพิษทางน้ำ ตารางดัชนีวัดคุณภาพน้ำปี พ.ศ.2560

3.3 ลงพื้นที่ภาคสนามสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาสร้างภาพต้นแบบ เช่น สภาพจริงของสิ่งแวดล้อม สภาพน้ำเสียและกลิ่น สภาพของแหล่งที่อยู่อาศัย

ภาพที่ 21 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนเขตท่าพระ, ถ่ายเมื่อ 12 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 22 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนเขตท่าพระ, ถ่ายเมื่อ 12 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 23 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนเขตท่าพระ, ถ่ายเมื่อ 12 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 24 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนเรียบคลองรอบกรุง เขตสัมพันธวงศ์,
ถ่ายเมื่อ 12 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 25 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนใต้สถานีรถไฟฟ้าโพธิ์นิมิตร, ถ่ายเมื่อ 13
มีนาคม 2561)

ภาพที่ 26 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนเรียบคลองแสนแสบ, ถ่ายเมื่อ 13 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 27 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม

(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนเรียบคลองแสนแสบ, ถ่ายเมื่อ 13 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 28 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา, ถ่ายเมื่อ 14 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 29 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา, ถ่ายเมื่อ 14 มีนาคม 2561)

ภาพที่ 30 : ภาพถ่ายที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย, สถานที่ : ชุมชนย่านตลาดพลู, ถ่ายเมื่อ 14 มีนาคม 2561)

4. รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตารางที่ 4 : ตารางรายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาในการดำเนินงาน
กำหนดกรอบแนวคิด รูปแบบ และแรงบันดาลใจ	1 ภาคเรียน (ต่อเนื่องจากรายวิชา สัมมนาเชิงปฏิบัติการ)
ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4 เดือน
ลงพื้นที่ภาคสนามสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาสร้างภาพต้นแบบ	2-3 สัปดาห์
สร้างสรรค์ผลงาน	1-2 สัปดาห์

5. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

ภาพที่ 31 : วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ

ภาพที่ 32 : อุปกรณ์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ ถุงมือยาง หน้ากากอนามัย ฟู่กัน แปรงทาสี และกาวน้ำ

ภาพที่ 33 : ภาพขณะสำหรับการผสมวัสดุ

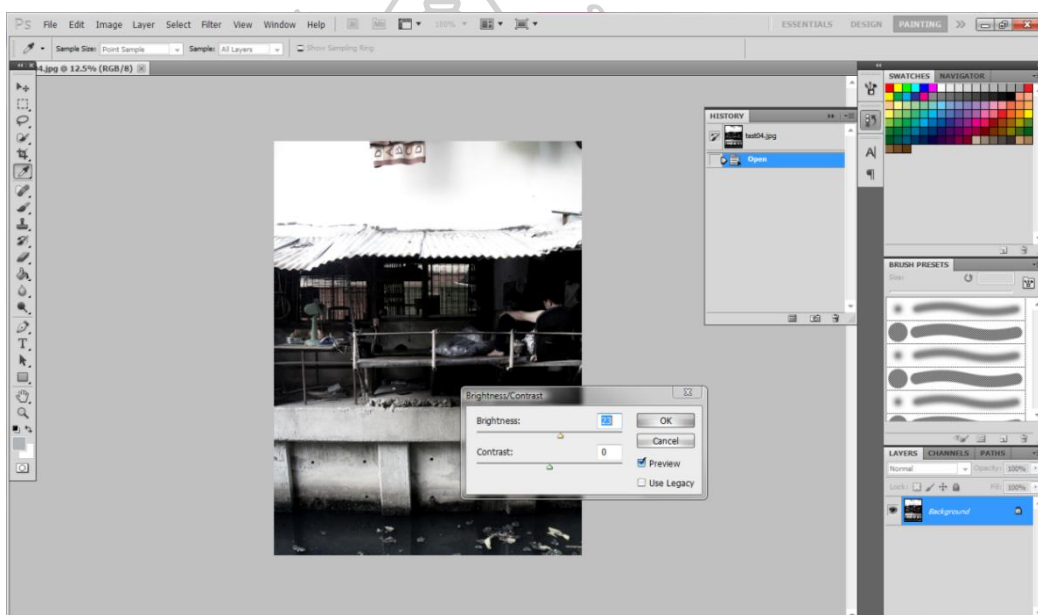

ภาพที่ 34 : ผ้าใบสำหรับพิมพ์ภาพอิงค์เจ็ท

6. เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

ในขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานสามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

6.1 นำภาพที่ได้จากการคัดเลือก มาปรับลดโทนสีและบรรยากาศของภาพให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกถึงความหม่นหมองในโปรแกรมโฟโต้ชอป นำเสนอสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์

ภาพที่ 35 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพในโปรแกรมโฟโต้ชอป

ภาพที่ 36 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ

ภาพที่ 37 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ

ภาพที่ 38 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ

ภาพที่ 39 : ภาพถ่ายที่ได้จากการคัดเลือกนำมาปรับบรรยากาศของภาพ

6.2 เก็บรวบรวมวัสดุที่ได้จากการลงพื้นที่ต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 40 : เก็บรวบรวมวัสดุที่ได้จากการลงพื้นที่ เช่น น้ำเสียเน่าเสียและดินโคลน ขยะในแหล่งน้ำ มาใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 41 : เก็บรวบรวมวัสดุที่ได้จากการลงพื้นที่ เช่น น้ำเสียเน่าเสียและดินโคลน ขยะในแหล่งน้ำ มาใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน

6.3 นำภาพที่คัดเลือกและปรับแต่งปรับบรรยากาศของภาพมาขยายลงบนเฟรมผ้าใบ

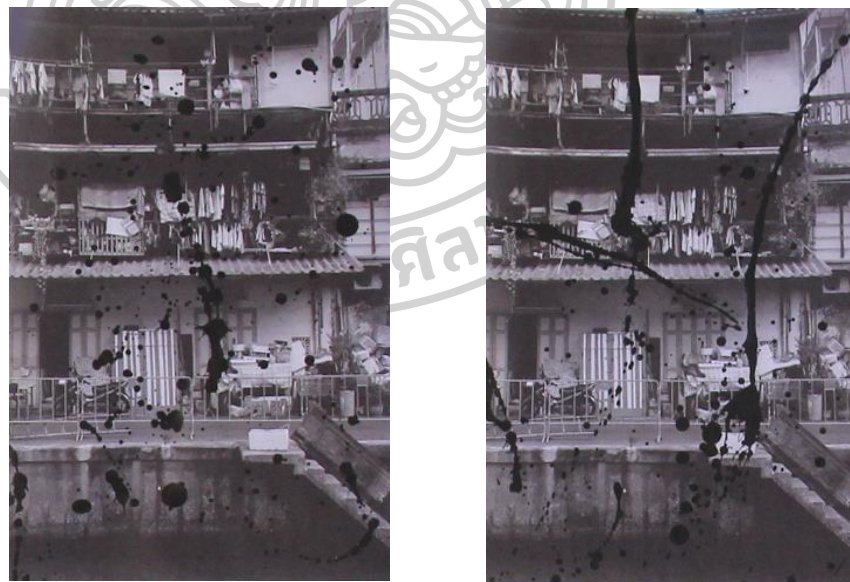

ภาพที่ 42 : ภาพที่นำมาขยายลงบนเฟรมผ้าใบ

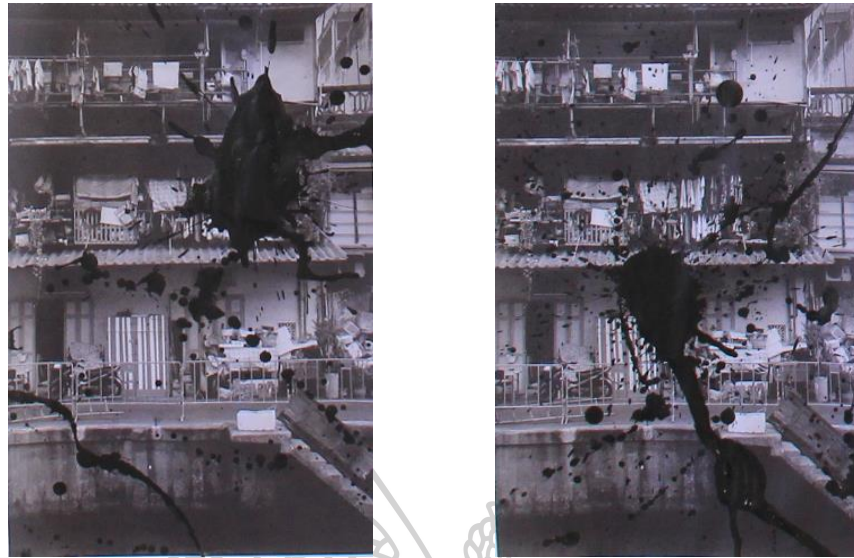
6.4 ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษ ก่อนคัดเลือกชิ้นที่สมบูรณ์ไปขยายลงบนผลงานจริง

ภาพที่ 43 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 44 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 45 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 46 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 47 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 48 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 49 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 50 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

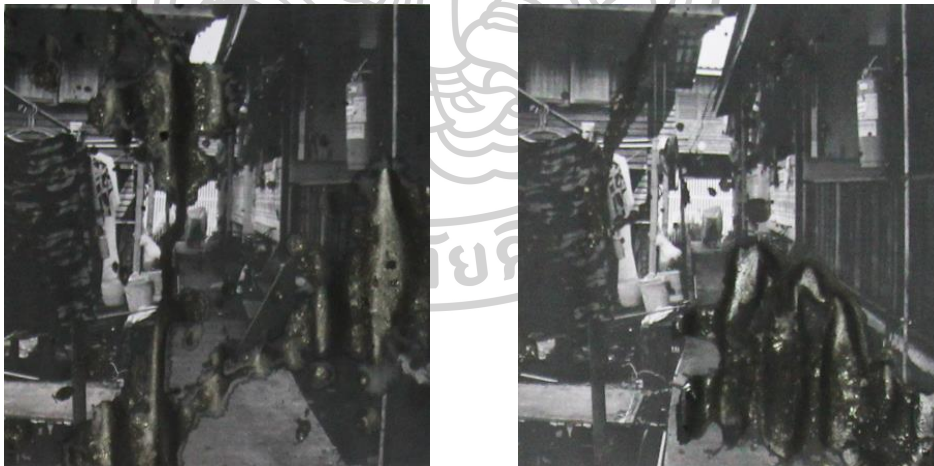
ภาพที่ 51 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 52 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 53 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 54 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 55 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 56 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 57 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 58 : ทดลองวัสดุบนภาพร่างที่พิมพ์จากกระดาษเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของภาพ

6.5 ผสมวัสดุในภาชนะ (น้ำเสีย ดินโคลน และกาก)

ภาพที่ 59 : เทกาก น้ำเสียและดินโคลนลงบนภาชนะ

ภาพที่ 60 : เทกาก น้ำเสียและดินโคลนลงบนภาชนะ

6.6 ขั้นตอนการเตรียมเฟรมและวัสดุ

ภาพที่ 61 : นำเฟรมวางในระนาบเอียงเล็กน้อย เพื่อควบคุมการไหลของวัสดุ

ภาพที่ 62 : เทวัสดุลงบนเฟรม

ภาพที่ 63 : ควบคุมการไหลของวัสดุ

ภาพที่ 64 : รอให้แห้งสนิทและเคลือบด้วยสเปรเคลือบเงา

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

ในการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด
2. วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์
3. วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบและทักษะการแสดงออก
4. วิเคราะห์พัฒนาการเกี่ยวกับวิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์

1. วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้อาศัยกระบวนการในการพัฒนาด้านแนวคิดกับรูปแบบการนำเสนอและเทคนิคควบคู่กันไป ซึ่งในระยะเริ่มต้นได้มีการกำหนดแนวคิดไว้เพียงคร่าว ๆ และเริ่มพัฒนาจนเกิดความชัดเจนในด้านแนวความคิดนั้นมากขึ้น โดยข้าพเจ้าแบ่งขั้นตอนการพัฒนาแนวความคิดออกเป็น 2 ช่วงดังนี้

- 1.1 วิเคราะห์แนวความคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์
- 1.2 วิเคราะห์แนวความคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

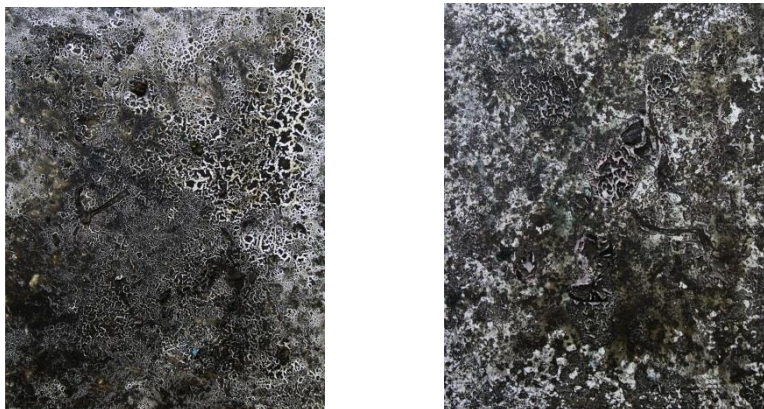
1.1 วิเคราะห์แนวความคิดผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 65 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ตารางที่ 5 : ตารางวิเคราะห์แนวความคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ชื่อผลงาน	เมือง
ขนาด	30x42 ซม.
เทคนิค	สีอะคริลิกและโคลนบนปูนซีเมนต์
วิเคราะห์แนวความคิด	<p>ในระยะแรกข้าพเจ้ากำหนดเนื้อหาโดย เริ่มต้นจากเรื่องราวใกล้ตัว คือ สภาพแวดล้อมรอบที่อยู่อาศัยและสถาปัตยกรรมต่าง ๆ โดยข้าพเจ้าอาศัยอยู่ในเขตชุมชนเมืองและล้อมรอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรม จึงนำเสนอแนวคิดเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมผ่านรูปแบบเหมือนจริงและจัดวางในมุมมองใหม่</p> <p>จากแนวคิดดังกล่าวยังสามารถแยกออกเป็นสองประเด็น คือ สภาพแวดล้อม และสถาปัตยกรรม ซึ่งยังไม่สามารถกำหนดแนวทางได้ชัดเจน</p>

ภาพที่ 66 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ตารางที่ 6 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ชื่อผลงาน	มลพิษ
ขนาด	40x60 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาวบนผ้าใบ
วิเคราะห์แนวความคิด	<p>ผลงานชุดนี้เป็นการนำเสนอแนวความคิดเรื่องสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมืองและมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมบริเวณรอบชุมชน มีการนำวัสดุจากแหล่งน้ำมาใช้เพื่อเสริมแนวความคิดให้ชัดเจนมากขึ้น</p> <p>การใช้วัสดุจริงจากแหล่งมลพิษเพื่อนำเสนอเรื่องมลพิษ สามารถนำเสนอเนื้อหาเรื่องราวได้ แต่ยังคงขาดรูปทรงที่ช่วยเติมเต็มให้ผลงานสมบูรณ์</p>

ภาพที่ 67 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ตารางที่ 7 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองดาวคะนอง
ขนาด	100x140 ซม. / 110x165 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาบบนผ้าใบ
วิเคราะห์แนวความคิด	<p>ผลงานชุดสุดท้ายในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ได้มีการพัฒนาต่อจากชุดที่ 2 ในด้านแนวความคิด โดยการใช้ภาพจากสถานที่ต่าง ๆ เชื่อมโยงกับแหล่งที่มาของวัสดุ เช่น น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะจากคลอง เพื่อแสดงถึงความแตกต่างของสภาพแวดล้อมของแต่ละสถานที่ รวมทั้งนำเสนอสภาพความเป็นอยู่ของผู้คน</p> <p>การนำเสนอภาพจากสถานที่จริงและการใช้วัสดุจากสถานที่นั้น ๆ การเชื่อมโยงระหว่างภาพและแหล่งที่มาของวัสดุ ส่งผลต่อการนำจินตนาการของผู้ชมไปยังภาพได้มากขึ้น</p>

1.2 วิเคราะห์แนวความคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 68 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ตารางที่ 8 : ตารางวิเคราะห์แนวความคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองสำเหร่
ขนาด	130x170 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาวบนผ้าใบอิงค์เจ็ท
วิเคราะห์แนวความคิด	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 มีการพัฒนาด้านแนวความคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการเลือกพื้นที่ที่จะเก็บข้อมูลเพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานซึ่งได้มีการสำรวจและพบว่ามีปัญหาสิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม “คลองสำเหร่” เป็นคลองที่เชื่อมต่อในชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ข้าพเจ้าจึงนำเสนอภาพชุมชนภายในคลองสำเหร่ร่วมกับการใช้วัสดุจากสถานที่นั้น เพื่อจะส่งผลต่อการนำจินตนาการของผู้ชมไปยังภาพ</p> <p>เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงสภาพแหล่งที่อยู่อาศัยสภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณคลองสำเหร่ และลักษณะรูปร่างวัสดุที่ปรากฏในภาพ เป็นการไหลเข้าสู่ภาพบุคคลและบ้านเรือน เป็นการแสดงถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้นค่อย ๆ คืบคลานเข้าสู่ชุมชน</p>

ภาพที่ 69 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ตารางที่ 9 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองรอบเมือง
ขนาด	130x190 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและการบำบัดน้ำไบโอดีเจท
วิเคราะห์แนวความคิด	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 เป็นการนำเสนอชุมชนเมืองที่มีผู้คนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นและเป็นย่านเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ความวุ่นวายของผู้คนที่รายล้อมไปด้วยมลพิษจากควันรถ และจากแหล่งน้ำ อีกทั้งผู้คนบางกลุ่มที่ใช้พื้นที่ประกอบกิจการต่าง ๆ แต่ขาดความรับผิดชอบในการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม</p> <p>จากแนวคิดดังกล่าว ใช้การแสดงออกของรูปทรงตึกแถวสิ่งของเครื่องใช้กองและแขวนอยู่จำนวนมาก เสื้อผ้าที่แขวนหน้าห้องพักสามารถนำจินตนาการไปสู่ภาพของชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นและการใช้รูปร่างของวัสดุที่ปรากฏ มีรูปร่างใหญ่ ๆ อยู่สองจุดและมีลักษณะกระจายตัว เคลื่อนไหวอย่างรุนแรงแสดงถึงบริบทของสภาพแวดล้อมบริเวณนั้นที่มีความวุ่นวาย พลุกพล่านไปด้วยผู้คนและการจราจร</p>

ภาพที่ 70 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ตารางที่ 10 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองแสนแสบ
ขนาด	185x220 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกากบนผ้าใบอิงค์เจ็ท
วิเคราะห์ แนวความคิด	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 เป็นการนำเสนอภาพชุมชนแออัดริมคลองแสนแสบซึ่งเป็นคลองที่ใช้คมนาคมทางเรือโดยสารเชื่อมต่อสถานที่ต่าง ๆ ทั่วกรุงเทพมหานคร คลองแสนแสบนับเป็นคลองที่มีความสำคัญแต่กลับขาดการดูแลรักษา ทั้งจากชุมชนและผู้ประกอบการที่เข้ามาใช้ประโยชน์</p> <p>จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตผู้คนที่อยู่ริมคลองและต้องพบเจอกับปัญหามลพิษจากเรือโดยสาร ลักษณะของรูปทรงอาคารบ้านเรือนอยู่ในสภาพเก่า บางหลังมีการชำรุด เปรียบเทียบกับภาพด้านหลังที่เป็นตึกสูงใหญ่แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในสังคมได้อย่างชัดเจน และการใช้รูปร่างของวัสดุที่ปรากฏในภาพมีการกระจายและเคลื่อนไหวแสดงถึงบริบทของสภาพแวดล้อมบริเวณนั้นที่มีความวุ่นวาย พลุกพล่านของผู้คนและการจราจร</p>

ภาพที่ 71 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ตารางที่ 11 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน	มลพิษจากชุมชนครุнок
ขนาด	215x223 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาบบนผ้าใบอิงค์เจ็ท
วิเคราะห์แนวคิด	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 เป็นการนำเสนอภาพชุมชนหลังโรงเรียนวัดครุнок ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ชุมชนนี้เงียบสงบไม่มีผู้คนวุ่นวายมากนัก แต่ชุมชนแห่งนี้เต็มไปด้วยปริมาณขยะมากมายที่เกิดจากการทิ้งลงแหล่งน้ำและไหลมารวมกัน เนื่องจากชุมชนมีลักษณะบ้านยกสูงใต้ถุนเป็นชายเลน จึงสะท้อนให้เห็นถึงการขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้คน</p> <p>จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนที่ต้องต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม การใช้รูปทรงของบ้านเรือนฝั่งซ้ายและขวาแสดงถึงความสมดุลของสภาพแวดล้อมในอดีต และใช้รูปร่างของวัสดุเป็นวงรีขนาดใหญ่เคลื่อนตัวเข้าหากัน นำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่เป็นเรื่องสำคัญและยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น</p>

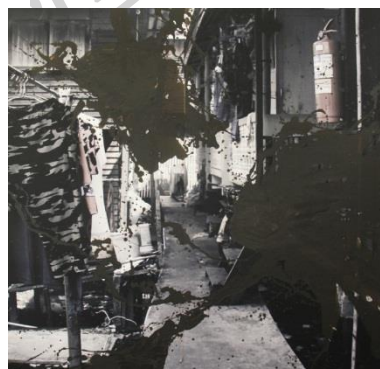
2. วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ นับว่ามีส่วนสำคัญที่ทำให้ผลงานเกิดการพัฒนาและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยข้าพเจ้าแบ่งขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ออกเป็น 2 ส่วนได้ดังนี้

2.1 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบศิลปะ 2 มิติ

2.2 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานโดยนำเสนอข้อมูล งานวิจัย สถิติ ภาพถ่าย และวีดีโอ

2.1 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบศิลปะ 2 มิติ

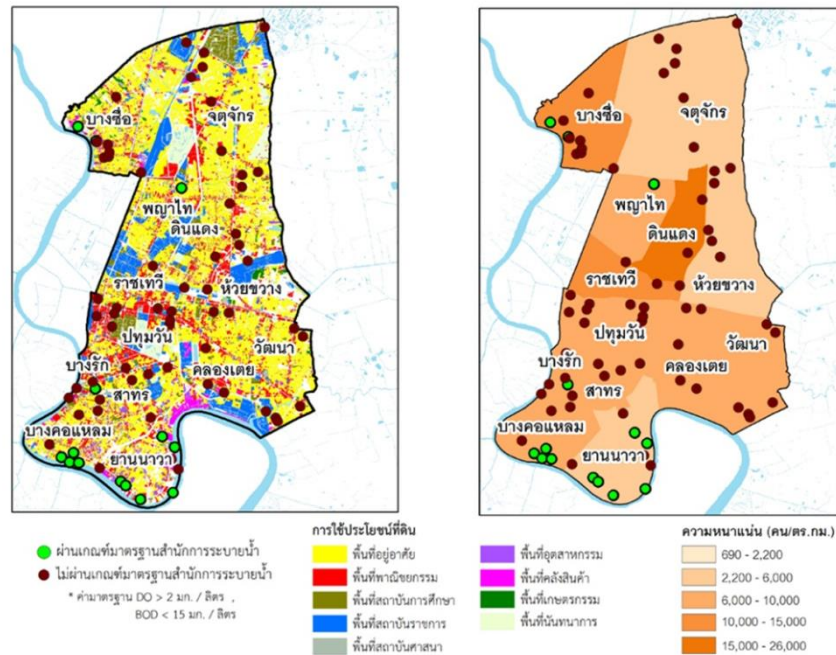

ภาพที่ 72 : ภาพผลงานวิทยานิพนธ์

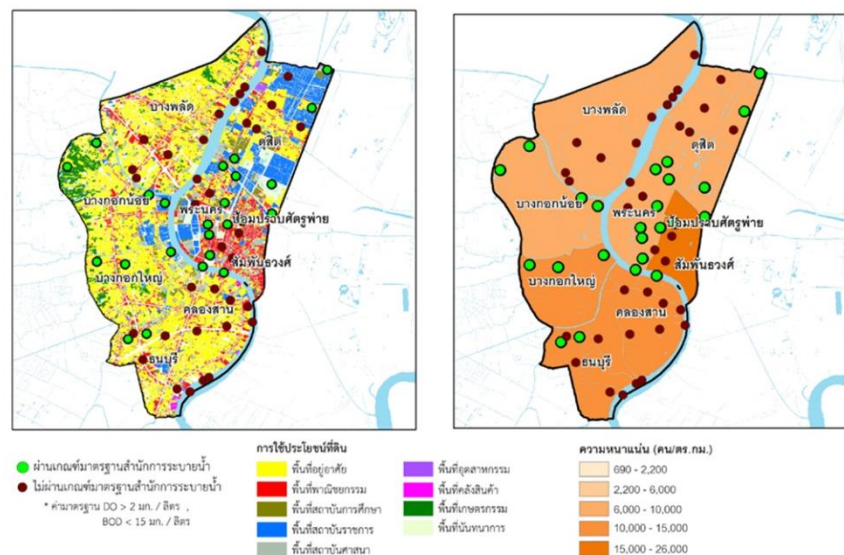
ตารางที่ 12 : วิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

<p>วิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบศิลปะสื่อผสม 2 มิติ</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เริ่มต้นจากการลงพื้นที่จริงเพื่อสำรวจแหล่งน้ำและชุมชนที่มีสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและที่อยู่อาศัย หลังจากนั้นจึงเก็บตัวอย่างภาพถ่ายในมุมมองต่าง ๆ และนำภาพถ่ายนั้นมาคัดเลือกภาพที่สมบูรณ์ที่สุด เพื่อสร้างเป็นภาพต้นแบบและนำไปขยายลงบนเฟรมผ้าใบขนาดใหญ่ด้วยเทคนิคการพิมพ์ภาพอิงค์เจ็ท หลังจากนั้นจึงเก็บวัสดุมาใช้สร้างสรรค์ผลงานจากแหล่งน้ำ ได้แก่ น้ำเสีย ดินโคลน และเศษขยะต่าง ๆ ในแหล่งน้ำลำคลอง โดยการนำวัสดุมาผสมกาวเพื่อเพิ่มการยึดเกาะและเทราดลงบนผ้าที่ผ่านการพิมพ์ภาพแล้ว</p> <p>จากขั้นตอนและกระบวนการและดังกล่าวเป็นการนำเทคโนโลยีการพิมพ์ภาพอิงค์เจ็ทมาใช้ ซึ่งจะแตกต่างจากการวาดลงบนผ้าใบ สามารถให้รายละเอียดที่สมจริงและประหยัดเวลาในการดำเนินงานได้ แต่จะต้องมีการทดสอบการพิมพ์สีเพื่อให้ตรงตามภาพต้นแบบมากที่สุด และการนำวัสดุเช่น น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะมาใช้แทนการใช้สีน้ำมันหรือสีอะคริลิก เพื่อนำเสนอสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของสถานที่นั้น ๆ โดยวัสดุจะมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เช่น การให้สีและพื้นผิว บางแห่งจะมีสีเขียวเข้มจนเกือบดำ บางแห่งจะมีสีน้ำตาลเข้ม</p>
<p>วิเคราะห์ปัญหาที่พบ</p>	<p>การเก็บวัสดุจากแหล่งน้ำบางแห่งพบปัญหาอยู่มาก เช่น ความลึกของระดับน้ำ กลิ่นและความเชื่อโรคที่อยู่ในวัสดุ จึงต้องมีการสวมอุปกรณ์ป้องกันให้รัดกุม</p>

2.2 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานโดยนำเสนอข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย และวิดีโอ

ภาพที่ 73 : ภาพข้อมูลกลุ่มเขตศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชย์กรรมของกรุงเทพฯ

ภาพที่ 74 : ภาพข้อมูลกลุ่มเขตอนุรักษ์วัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวของกรุงเทพฯ

ภาพที่ 75 : ภาพถ่ายดาวเทียมชุมชนริมคลองแสนแสบ บริเวณสะพานผ่านฟ้า-ประตูน้ำ

ภาพที่ 76: ภาพถ่ายดาวเทียมชุมชนบริเวณเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ

ภาพที่ 77 : วิดีโอการนำเสนอขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ผลงาน

ตารางที่ 13 : วิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

<p>วิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ โดยนำเสนอข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย และวิดีโอ</p>	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้มีการนำเสนอข้อมูล สถิติ ภาพถ่าย และวิดีโอ ซึ่งช่วยให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์ทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา สามารถนำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมจากสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนเมืองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ตัวชิ้นงาน 2 มิติ แล้ว แหล่งที่มาของวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ ข้อมูลของพื้นที่ที่เลือกมานำเสนอ สถิติของคุณภาพ น้ำจากการเก็บข้อมูลรายปีและสรุปผล ภาพถ่ายจากสถานที่จริงและภาพถ่ายจากดาวเทียม และวิดีโอ การสร้างสรรค์ผลงาน</p> <p>จากขั้นตอนและกระบวนการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของชิ้นงานที่ช่วยเสริมให้แนวความคิดชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ข้อมูลสถิติของเขตศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรมของกรุงเทพฯ เป็นข้อมูลด้านประชากร แหล่งที่อยู่อาศัย และการตรวจวัดคุณภาพน้ำ แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาและเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p>
<p>วิเคราะห์ปัญหาที่พบ</p>	<p>ข้อมูลและสถิติบางส่วนของพื้นที่ยังไม่เป็นปัจจุบัน และยังไม่เฉพาะเจาะจงไปในจุดที่ทำการศึกษา เป็นเพียงการประเมินภาพรวมของเขตพื้นที่นั้น ๆ</p>

3. วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบและทักษะการแสดงออก

รูปแบบและทักษะการแสดงออกในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการนำเสนอความ สะเทือนอารมณ์ของผลงานและวัสดุเลือกที่นำมาใช้ โดยใช้ลักษณะที่เป็นรูปธรรมคือ ภาพถ่าย ผสมกับลักษณะนามธรรมคือ การปาด ป้าย เท วัสดุลงบนชิ้นงานโดยมีการกำหนด รูปร่างไว้เพียงคร่าว ๆ เท่านั้น โดยข้าพเจ้าแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะ การแสดงออกได้ดังนี้

3.1 รูปแบบและทักษะการแสดงออกแบบรูปธรรม

3.2 รูปแบบและทักษะการแสดงออกแบบนามธรรม

ภาพที่ 78 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 (รูปธรรม)

ภาพที่ 79 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม)

ตารางที่ 14 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองสำเหร่
ขนาด	130x170 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกากบนผ้าใบอิงค์เจ็ท
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและ ทักษะการแสดงผลงาน ลักษณะที่เป็นรูปธรรม	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 เป็นการนำเสนอในรูปแบบศิลปะสื่อผสม 2 มิติ โดยการใช้ภาพถ่ายในลักษณะเหมือนจริงมีการปรับแต่งบรรยากาศด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป มีการปรับลดสีและเพิ่มน้ำหนักในภาพ</p> <p>จากภาพมีการใช้ลักษณะของจุดเด่นโดยการปรับความเข้ม ในส่วนของภาพบุคคล,วัตถุ,สิ่งของภายในบ้านที่อยู่ใต้หลังคาสังกะสี และจุดรองคือส่วนของน้ำและขยะที่ลอยบนผิวน้ำ เพื่อเสริมเนื้อหาเรื่องราว โดยแสดงถึงสภาพปัญหาของสิ่งแวดล้อมบริเวณนั้นที่ต้องประสบพบเจออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้</p>
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและ ทักษะการแสดงผลงาน ลักษณะที่เป็นนามธรรม	<p>การเทวีสดลงบนภาพ โดยการเอียง 45 องศาเพื่อให้วัสดุไหล แสดงถึงการค่อย ๆ คืบคลานของปัญหาสิ่งแวดล้อมมาสู่ชุมชน หากเรายังไม่ช่วยกันดูแลรักษาปัญหานั้นอาจจะทวีความรุนแรงมากขึ้น</p> <p>จุดกลางเป็นการเทวีสดเป็นกลุ่มใหญ่ ด้านซ้ายและขวาควบคุมจำนวนในปริมาณเท่า ๆ กัน เพื่อให้เกิดความสมดุลของภาพ การไหลของวัสดุจึงถูกควบคุมมากจนเกินไป จากแนวคิดของผลงานไม่ได้นำเสนอเรื่องความสมดุลแต่อย่างใด ดังนั้นการเทวีสดลงบนภาพในผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 จึงเกิดความขัดแย้งและไม่สามารถแสดงแนวคิดของผลงานได้ชัดเจน</p>

ภาพที่ 80 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 (รูปธรรม)

ภาพที่ 81 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม)

ตารางที่ 15 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองรอบเมือง
ขนาด	130x190 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาวบนผ้าใบอิงค์เจ็ท
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและ ทักษะการแสดงผล ลักษณะที่เป็นรูปธรรม	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 เป็นการนำเสนอในรูปแบบศิลปะสื่อผสม 2 มิติ โดยการใช้ภาพถ่ายในลักษณะเหมือนจริงมีการปรับแต่งบรรยากาศด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป มีการปรับลดเพียงสีของภาพลงเท่านั้น</p> <p>จากภาพใช้ลักษณะของการซ้ำเป็นหลัก เช่น ภาพของเสื้อผ้าที่แขวนมีลักษณะเดียวกันหันไปในทิศทางเดียวกันในกลุ่มของตนเอง ประตุมีลวดลายลักษณะเดียวกันและเท่า ๆ กัน คราบของตะไคร่น้ำที่เกาะบนปูนมีการจัดวางอย่างเป็นระเบียบ แสดงให้เห็นถึงชีวิตและความเป็นอยู่ของคน</p>
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและ ทักษะการแสดงผล ลักษณะที่เป็นนามธรรม	<p>การใช้วัสดุลงบนภาพ เป็นการเทลงจากระดับที่สูง ปาดและป่ายอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดการกระจายของวัสดุและมีลักษณะเคลือบไหวและรุนแรง แสดงความวุ่นวานของผู้คนนับแสนในแต่ละวัน ที่เข้ามาใช้ประโยชน์จากพื้นที่แห่งนี้</p> <p>รูปร่างของวัสดุที่ปรากฏในภาพ เช่น ทรงกลมขนาดใหญ่ และทรงรีที่ตัดเฉียงของภาพ ไม่สามารถแสดงความหมายและสาระของภาพเป็นเพียงการจัดวางเพื่อให้เกิดความสมดุลเท่านั้น</p>

ภาพที่ 82 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 (รูปธรรม)

ภาพที่ 83 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม)

ตารางที่ 16 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองแสนแสบ
ขนาด	185x220 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาวบนผ้าใบอิงค์เจ็ท
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานลักษณะที่เป็นรูปธรรม	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 เป็นการนำเสนอในรูปแบบศิลปะสื่อผสม 2 มิติ โดยการใช้ภาพถ่ายในลักษณะเหมือนจริงมีการปรับแต่งบรรยากาศด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป ภาพชุมชนริมคลองแสนแสบ มีลักษณะเป็นชุมชนขนาดใหญ่และอาศัยอยู่อย่างแออัด รายล้อมไปด้วยเป็นตึกสูงใหญ่และเป็นย่านเศรษฐกิจใจกลางกรุงเทพฯ แหล่งน้ำอยู่ในบริเวณชุมชนอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม เนื่องจากเป็นเส้นทางจราจรของเรือโดยสาร น้ำส่งกลิ่นเหม็นและมีสีดำ นอกจากนั้นควันของเรือโดยสารนับว่าสร้างมลพิษทางอากาศและเสียง</p> <p>จากภาพมีการแบ่งออกเป็นสองส่วนโดยใช้ความสูงเท่ากัน แต่ขนาดความกว้างต่างกัน โดยการจัดวางให้มีระดับที่ต่างกันเล็กน้อย ภาพจึงไม่ได้เชื่อมต่อกันโดยสมบูรณ์ แสดงถึงความเหลื่อมล้ำของสังคมและผู้คน</p>
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานลักษณะที่เป็นนามธรรม	<p>การใช้วัสดุลงบนภาพ เป็นการทดลองจากระดับที่สูง ปาด และป้ายอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดการกระจายของวัสดุและมีลักษณะเคลื่อนไหวและรุนแรง แสดงความวุ่นวายของผู้คนนับแสนในแต่ละวัน ที่เข้ามาใช้ประโยชน์จากพื้นที่แห่งนี้ การสัญจรของรถและเรือโดยสาร</p> <p>รูปร่างของวัสดุที่ปรากฏในภาพเกิดความกระจัดกระจายมากจนเกินไป ขาดความเป็นระเบียบและขาดความสมดุล</p>

ภาพที่ 84 : ภาพถ่ายผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4 (รูปธรรม)

ภาพที่ 85 : ภาพการใช้ น้ำเสีย ดินโคลนและเศษขยะ นำมาเทราดลงบนภาพ (นามธรรม)

ตารางที่ 17 : ตารางวิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน	มลพิษจากชุมชนครุнок
ขนาด	215x223 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาวบนผ้าใบอิงค์เจ็ท
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานลักษณะที่เป็นรูปธรรม	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 เป็นการนำเสนอในรูปแบบศิลปะสื่อผสม 2 มิติ โดยการใช้ภาพถ่ายในลักษณะเหมือนจริงมีการปรับแต่งบรรยากาศด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป ภาพชุมชนครุнокมีลักษณะเป็นชุมชนขนาดเล็กไม่วุ่นวายมากนัก ตามแนวริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณปากอ่าว ก่อนถึงอ่าวไทย สถาปัตยกรรมในภาพมีลักษณะเป็นบ้านไม้ยกสูงใต้ถุนบ้านเป็นดินโคลนและน้ำ ที่เต็มไปด้วยขยะที่ถูกน้ำซัดเข้ามา แสดงให้เห็นว่ามีการทิ้งขยะลงในแม่น้ำเป็นจำนวนมาก</p> <p>จากภาพเป็นการแบ่งสมดุลซ้ายขวาเท่า ๆ กันเพื่อนำภาพของสิ่งแวดล้อมชุมชนในอดีตที่เคยมีความสมดุล แต่ปัจจุบันต้องประสบกับปัญหาสิ่งแวดล้อมจากขยะที่มาจากที่อื่น</p>
วิเคราะห์ด้านรูปแบบและทักษะการแสดงผลงานลักษณะที่เป็นนามธรรม	<p>การใช้วัสดุลงบนภาพ เป็นการเทราดและการหยด มีลักษณะเป็นวงขนาดใหญ่ 2 จุด เคลื่อนที่เข้าหากัน แสดงถึงการค่อย ๆ คืบคลานของปัญหาสิ่งแวดล้อมมาสู่ชุมชน หากเรายังไม่ช่วยกันดูแลรักษาปัญหานั้นอาจจะทวีความรุนแรงมากขึ้น</p> <p>รูปร่างของวัสดุที่ปรากฏในภาพเป็นวงขนาดใหญ่ ไม่สามารถแสดงความหมายและสาระของภาพเป็นเพียงการจัดวางเพื่อให้เกิดความสมดุลเท่านั้น</p>

4. วิเคราะห์พัฒนาการเกี่ยวกับวิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์

วิธีการ เทคนิคและการใช้วัสดุอุปกรณ์ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เริ่มต้นจากการศึกษาทดลองในช่วงก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ จึงพัฒนามาสู่ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ โดยข้าพเจ้าแบ่งขั้นตอนพัฒนาการเกี่ยวกับวิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

4.1 วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์

4.2 วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

4.1 วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 86 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ตารางที่ 18 : ตารางวิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1

ชื่อผลงาน	เมือง
ขนาด	30x42 ซม.
เทคนิค	สีอะคริลิกและโคลนบนปูนซีเมนต์
วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์	<p>ในระยะแรกเป็นช่วงของการค้นคว้าทดลองเทคนิคและวัสดุ โดยมีการใช้ปูนซีเมนต์และโคลนที่เก็บจากแหล่งน้ำเสียผสมกับสีอะคริลิกสีดำเพื่อให้เกิดน้ำหนักมาใช้ด้วยวิธีการวาด ระบาย แสดงออกในรูปทรงของสถาปัตยกรรมที่พบเห็นได้ทั่วไปในชุมชนเมือง เพื่อนำเสนอเนื้อหาของผลงาน</p> <p>จากการใช้เทคนิควิธีการดังกล่าว มีการสร้างพื้นผิวด้วยปูนเพื่อนำเสนอเรื่องเมือง และใช้น้ำหนักของสีอะคริลิกผสมกับโคลนจากแหล่งน้ำเพื่อนำเสนอปัญหาของแหล่งน้ำ</p>
วิเคราะห์ปัญหาที่พบ	<p>เทคนิควิธีการและการใช้วัสดุ เช่น การใช้ปูนซีเมนต์เพื่อแทนค่าของตึก อาคารและชุมชนเมืองและการใช้โคลนจากแหล่งน้ำแทนค่าความเป็นมลพิษ ยังไม่สามารถนำเสนอเนื้อหาเรื่องราวได้อย่างชัดเจน</p>

ภาพที่ 87 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ตารางที่ 19 : ตารางวิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ชื่อผลงาน	มลพิษ
ขนาด	40x60 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาบบนผ้าใบ
วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์	<p>ในระยณะนี้มีการนำน้ำเสียดินโคลนผสมกับกาบเพื่อให้เกาะติดกับพื้นผิวเพรมผ้าใบ โดยลดวิธีการสร้างรูปทรงด้วยการวาดลง เน้นการสร้างพื้นผิวและให้ความสำคัญกับการใช้วัสดุเพื่อนำเสนอเนื้อหาของผลงานให้ชัดเจนมากขึ้น</p> <p>จากการใช้เทคนิควิธีการดังกล่าวจะเน้นไปที่การใช้วัสดุ เช่น น้ำเสีย ดินโคลน และกาว เป็นหลักเพื่อนำเสนอประเด็นมลพิษจากแหล่งน้ำเน่าเสีย</p>
วิเคราะห์ปัญหาที่พบ	<p>ยังไม่สามารถควบคุมการไหลของน้ำเสียและดินโคลนที่ผสมกาวได้ดีนัก เมื่อนำมาเทราดบนผ้าใบในระนาบ จะเกิดเป็นหลุมที่ท่วมขังในบางจุดและทำให้แห้งช้า ภาพที่ปรากฏจึงเป็นเพียงการทดลองวัสดุและการสร้างพื้นผิวเท่านั้น จึงไม่สามารถแสดงเนื้อหาเรื่องราวได้</p>

ภาพที่ 88 : ภาพผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ตารางที่ 20 : ตารางวิเคราะห์แนวคิดผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

ชื่อผลงาน	มลพิษจากคลองดาวคะนอง
ขนาด	100x140 ซม. / 110x165 ซม.
เทคนิค	น้ำเสียดินโคลนและกาวบนผ้าใบ
วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์	<p>ผลงานชุดสุดท้ายในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ได้มีการพัฒนาวิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ต่อจากชุดที่ 2 โดยการใช้ภาพถ่ายที่ใช้การพิมพ์อิงค์เจ็ทลงบนผ้าใบ และใช้น้ำเสียจากแหล่งที่มาของภาพถ่ายเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องราวของปัญหาสิ่งแวดล้อมจากสถานที่นั้น ๆ</p> <p>จากการใช้เทคนิควิธีการดังกล่าวมีการนำเทคโนโลยีในการพิมพ์ภาพลงบนผ้าใบเข้ามาช่วยเพื่อลดระยะเวลาในการดำเนินงานลง และได้ความคมชัด สมจริงของบรรยากาศมากขึ้น ซึ่งจะสามารถนำเสนอภาพของสถานที่ที่ประสบกับปัญหาสิ่งแวดล้อมได้มากขึ้น</p>
วิเคราะห์ปัญหาที่พบ	<p>ยังไม่สามารถควบคุมการไหลของน้ำเสียและดินโคลนที่ผสมกาวได้ตึ๊ง โดยการเทราดลงไปทั่วเกือบทั่วทั้งภาพนั้น ทำให้บบังส่วนสำคัญของภาพ จนไม่สามารถแสดงเนื้อหาเรื่องราวได้</p>

4.2 วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 89 : ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

ตารางที่ 21 : ตารางวิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

<p>วิเคราะห์วิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุ อุปกรณ์</p>	<p>ผลงานในชุดวิทยานิพนธ์เป็นการนำเทคนิควิธีการรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์จากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 มาใช้และควบคุมการใช้วัสดุเพื่อไม่ให้ไปทับในส่วนเนื้อหาของภาพมากเกินไป โดยเริ่มจากการทดลองบนกระดาษด้วยหมึกจีนเพื่อหาองค์ประกอบที่สมบูรณ์ที่สุด และเลือกภาพต้นแบบมาใช้ในผลงานจริง</p> <p>จากการใช้เทคนิควิธีการดังกล่าวมียังคงมีการนำเทคโนโลยีในการพิมพ์ภาพลงบนผ้าใบเข้ามาช่วยเพื่อลดระยะเวลาในการดำเนินงานลง และได้ความคมชัดสมจริงของบรรยากาศ ซึ่งจะสามารถนำเสนอภาพของสถานที่ที่ประสบกับปัญหาสิ่งแวดล้อมได้มากขึ้น และการนำวัสดุมาใช้ในผลงานจริงนั้น จะยึดตามภาพต้นแบบ เพื่อไม่ให้วัสดุไปบดบังส่วนเนื้อหาของภาพ</p>
<p>วิเคราะห์ปัญหาที่พบ</p>	<p>เมื่อวัสดุเคลือบบนเฟรมผ้าใบแล้ว บางส่วนเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ จึงทำให้เกิดการไหลไปรวมกันเป็นลักษณะคล้ายน้ำขัง และทำให้แห้งช้า จึงไม่สามารถควบคุมรูปร่างที่เคลือบบนภาพบางส่วนได้ตามภาพต้นแบบ ทั้งนี้สภาพอากาศและเวลาที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน มีผลต่อการไหลของวัสดุเช่นเดียวกัน และในบางส่วนของภาพที่มีการใช้วัสดุ เมื่อวัสดุที่ผสมกาวและแห้งตัวจึงเกิดการดึงภาพให้ตึงและหย่อน ทำให้โครงสร้างของเฟรมถูกดึงให้บิดเบี้ยวตามไปด้วย</p>

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1.สรุปผลการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง” เป็นการนำเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมมลพิษทางอากาศ แหล่งน้ำเน่าเสีย ในชุมชนเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชน ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับผลกระทบนั้นโดยตรงจากแหล่งที่พักอาศัย จึงเป็นแรงผลักดันให้สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์เบื้องต้นไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ 2 มิติ ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากปัญหามลพิษในแหล่งน้ำและสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่ถูกทำลายโดยมนุษย์
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยใช้เทคนิควิธีการพิมพ์อิงค์เจ็ทบนผ้าใบร่วมกับวัสดุที่ได้จากแหล่งน้ำเสีย โดยเชื่อมโยงระหว่างแหล่งที่มาของวัสดุกับภาพวิถีชีวิตและบ้านเรือนของผู้คนที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำเสียเพื่อบันทึกกระบวนการและสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้สร้างสรรค์
3. เพื่อสะท้อนให้สังคมได้เห็นถึงปัญหาของสภาพแวดล้อมและกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนัก ถึงปัญหานี้ร่วมกัน
4. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม แหล่งน้ำเสียในชุมชน
5. เพื่อศึกษาผลงานของศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ข้าพเจ้าได้รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานให้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวได้อย่างชัดเจน โดยใช้รูปแบบศิลปะ 2 มิติ ประกอบกับการนำเสนอการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยสื่อวิดีโอ ซึ่งในส่วนของสื่อวิดีโอเป็นการนำเสนอขั้นตอนและกระบวนการก่อนการสร้างสรรค์ผลงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลของการสร้างสรรค์ครั้งนี้ การเก็บวัสดุมาใช้ในการสร้างสรรค์ การสำรวจพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม สภาพแหล่งที่อยู่อาศัยในชุมชนใกล้แหล่งน้ำเน่าเสีย และในส่วนของผลงานศิลปะ 2 มิติเป็นการนำเสนอผลกระทบจากสภาพความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่ถูกกระทำจากน้ำมือมนุษย์

โดยในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีการนำเสนอผลงานทั้งหมด 4 ชิ้น และในแต่ละชิ้นมีเนื้อหาที่แตกต่างกันออกไปทั้งในการเลือกพื้นที่เพื่อสร้างภาพต้นแบบและการนำวัสดุจากสถานที่นั้นมาใช้ ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการนำเสนอภาพคลองสำเหร่ ซึ่งเป็นคลองที่เชื่อมต่อในชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น และมีแหล่งน้ำในชุมชนมีสภาพเน่าเสีย และบางจุดส่งกลิ่นเหม็น ภาพผลงานเป็นภาพบุคคลนั่งหันหลังอยู่ในมุมมืดของที่อยู่อาศัย เหนือแหล่งน้ำที่มีสภาพเน่าเสียแสดงให้เห็นถึงการสภาพปัญหาที่ของสิ่งแวดล้อมบริเวณนั้นที่ต้องประสบพบเจออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นการนำเสนอภาพสถาปัตยกรรมริมคลองรอบกรุง ภาพสถาปัตยกรรมในเขตเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ ในอีกมุมมองหนึ่งแสดงให้เห็นถึงชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่จำกัดสภาพอากาศและแหล่งน้ำอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างเสื่อมโทรม ผลงานชิ้นที่ 3 เป็นการนำเสนอภาพชุมชนริมคลองแสนแสบ มีลักษณะเป็นชุมชนขนาดใหญ่และอาศัยอยู่อย่างแออัด รายล้อมไปด้วยเป็นตึกสูงใหญ่และเป็นย่านเศรษฐกิจใจกลางกรุงเทพฯ แหล่งน้ำอยู่ในบริเวณชุมชนอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมเนื่องจากเป็นเส้นทางจราจรของเรือโดยสาร น้ำส่งกลิ่นเหม็นและมีสีดำ นอกจากนั้นควันของเรือโดยสารนับว่าสร้างมลพิษทางอากาศและเสียงอีกด้วย และผลงานชิ้นที่ 4 เป็นการนำเสนอภาพชุมชนครุฑนอก มีลักษณะเป็นชุมชนขนาดเล็กไม่วุ่นวายมากนัก ตามแนวริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณปากอ่าว ก่อนถึงอ่าวไทย สถาปัตยกรรมในภาพมีลักษณะเป็นบ้านไม้ยกสูงใต้ถุนบ้านเป็นดินโคลนและน้ำ ที่เต็มไปด้วยขยะที่ถูกน้ำซัดเข้ามา แสดงให้เห็นว่ามีการทิ้งขยะลงในแม่น้ำเป็นจำนวนมาก

2. อภิปรายผล

จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องของการการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ในเรื่องสิ่งแวดล้อมนั้นนับเป็นจุดประสงค์หลักของการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงาน ความหมายโดยรวมของสิ่งแวดล้อมคือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต แต่หากเมื่อสิ่งแวดล้อมนั้นเกิดความแปรปรวนหรือไม่สมดุลขึ้น จึงสร้างอุปสรรคให้แก่มนุษย์ ทั้งนี้เป็นผลมาจากสองปัจจัยหลัก ๆ คือ 1. ภัยธรรมชาติ 2. การกระทำของมนุษย์ จากการศึกษาพบว่าในสภาพชุมชนเมืองในเขตกรุงเทพมหานครนั้นมีประชากรอาศัยอยู่มากและมีความพร้อมในการรับมือกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ มากมาย ในประเด็นที่ 2 จึงเป็นสาเหตุหลักในการทำให้สิ่งแวดล้อมนั้นเกิดปัญหาและส่งผลกระทบต่อมนุษย์เอง

ในส่วนของการสร้างสรรค์ผลงานนั้น มีการพัฒนาทั้งในด้านแนวคิด รูปแบบและเทคนิค วิธีการในช่วงผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ และพัฒนามาสู่ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ในด้านของแนวคิดเริ่มต้นจากการนำเสนอปัญหาของมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมใกล้ชุมชนและพัฒนามาสู่ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยใช้รูปแบบเหมือนจริงและใช้ภาพจากสถานที่จริงเพื่อนำเสนอรวมทั้งมีการนำวัสดุจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นมลพิษมาใช้ ในด้านเทคนิควิธีการนั้น ปัญหาที่พบหลัก ๆ คือ 1. การพิมพ์อิงค์เจ็ทลงบนผ้าใบ สีที่ปรากฏจะเข้มขึ้นจากภาพต้นแบบประมาณ 5 – 10 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นควรมีการทดสอบก่อนการพิมพ์ขนาดจริง 2. วัสดุที่นำมาใช้ เมื่อผสมกาวแล้ว จะสามารถทำให้แห้งได้เร็วขึ้น เมื่อแห้งแล้วจะเกิดการหดและแข็งตัว ดังนั้นเฟรมที่รองรับวัสดุจะต้องมีความแข็งแรง สามารถรองรับการหดตัวของผ้าใบได้ดี

3. ข้อเสนอแนะ

1. การลงพื้นที่เพื่อสำรวจสภาพปัญหาของแหล่งน้ำเสีย สภาพชุมชนและเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นจะช่วยให้เราได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเห็นสภาพจริงของปัญหามากที่สุด
2. การเก็บวัสดุ เช่น น้ำเสีย ดินโคลน นั้นจำเป็นจะต้องอาศัยอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมเนื่องจากวัสดุนั้นมีเชื้อโรคและอาจเกิดอันตรายได้ หากเข้าสู่ร่างกาย
3. โครงสร้างของเฟรมจะต้องมีความแข็งแรง เนื่องจากวัสดุที่ผสมกาว เมื่อแห้งแล้วจะเกิดการหดตัวและทำให้เฟรมบิดเบี้ยวได้
3. การนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์นับเป็นสิ่งสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของชิ้นงาน ซึ่งจะขาดไปไม่ได้
4. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “มลพิษกับคุณภาพชีวิตของคนเมือง” เป็นการนำเสนอปัญหาของสิ่งแวดล้อมเพียงส่วนหนึ่งของกรุงเทพมหานคร และยังมีอีกหลายแห่งที่มีปัญหาเช่นเดียวกับผลงานที่ข้าพเจ้าได้นำเสนอ

รายการอ้างอิง

Mod. (2560). นิทรรศการ : ดวงตาที่มองผ่านสู่การเห็นอันลึกซึ้ง"Looking and Seeing".

Retrieved from <http://poshmagazinethailand.com/looking-and-seeing-by-pichai-pongsasaovapark/>

คณะผู้จัดทำรายงานการดำเนินงาน สำนักจัดการคุณภาพน้ำ พ.ศ.2560. (2560). รายงานการ

ดำเนินงาน สำนักจัดการคุณภาพน้ำ พ.ศ.2560. Retrieved from

http://www.pcd.go.th/public/Publications/print_report.cfm?task=water_annual60

จันทวัน เป็ญจวรรณ) .2555). มนุษย์กับธรรมชาติ .Retrieved from

http://human.tru.ac.th/elearning/Human%20Being/human-detail1_3.html

ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์) .2561). Conceptual Art ศิลปะแห่งความคิดที่ละทิ้งความงามและต่อต้าน

ความสูงส่ง .Retrieved from <https://themomentum.co/conceptual-art/>

รุ่งทิพย์ บำรุงสุข) .2555). Capital Letter ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา เขต

ลุ่มแม่น้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม(บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) ,,

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,

วรัญญู อุดมกาญจนานนท์) .2557). ประติมากรรมขยะขวดพลาสติก...วอนโลกช่วยผลิตน้อยหน่อยจะ

ได้ไหม .Retrieved from <https://www.creativemove.com/art/labyrinth-of-plastic-waste/>

สมพงษ์ กระต่ายทอง) .2545). Capital Letter ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมในการ

แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา สังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา กรม

สามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร(วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต) ,, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง,

สุมาลี พิตรากุล) .2532). แหล่งกำเนิดปัญหามลพิษทางน้ำ .Retrieved from

http://www.il.mahidol.ac.th/e-media/ecology/chapter3/chapter3_water8.htm

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	เจษฎากร ชนะพันธ์
วัน เดือน ปี เกิด	16 มกราคม 2536
สถานที่เกิด	ร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรมศึกษา
ที่อยู่ปัจจุบัน	271/55 ซ.ศรีสกุล ถ.ปู่เจ้าสมิงพราย ต.สำโรงใต้ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ 10130

